

รายงานการประชุมคณะกรรมการด้านส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย

ครั้งที่ ๗/๒๕๕๕

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๒๐๑ ชั้น ๒

อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๕ นาฬิกา

ประธาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์แดงอ่อน มั่นใจตน): อนุกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ดิฉันขอเปิดประชุม คณะที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยหรือว่าชุดในการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเมือง หรือรวมทั้งทางด้านที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจในเรื่องของระบอบประชาธิปไตยของเรามากขึ้น ที่นี้ในชุดอนุกรรมการด้านการส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตยก็มองว่าถ้าเราจะให้คนในระบบนี้คล้าย ๆ กับมีความเป็นพลเมืองอยู่ภายใต้ระบอบประชาธิปไตยทำอะไรถึงจะให้คนทั้งหลายเคารพกฎระเบียบ กติกา หรือรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ใช้สันติวิธี ใช้อะไรต่าง ๆ เหล่านี้เราก็มองว่าวิธีการหนึ่งก็คือเป็นวิธีการที่เราจะให้รางวัลคนที่สามารถจะเป็นตัวอย่างหรือเป็นต้นแบบทางด้านนี้ได้ ก็เลยเกิดเป็นโครงการนี้ขึ้นในส่วนที่เราจะส่งเสริมให้คนเป็นประชาธิปไตยภายใต้ระบอบนี้ก็น่าจะมีการให้รางวัล ที่นี้การให้รางวัลเราก็มองว่าน่าจะมีรางวัลหลายประเภทด้วยกัน เริ่มตั้งแต่มีรางวัลรัฐบุรุษ รัฐสตรี แล้วก็มีการเมืองระดับชาติ ระดับท้องถิ่น มีรางวัลเยาวชนแล้วก็มีรางวัลพลเมืองด้านประชาธิปไตยภายใต้ระบอบตรงนี้จะทำอะไรถึงจะคัดสรรคนกลุ่มเหล่านี้ได้อย่างดี ตอนนี้เราก็คิดว่ารางวัลที่เราให้ น่าจะเป็นให้แล้วคนรู้สึกชื่นชม คนรู้สึกภูมิใจเลยคนไหนแหละ ฉะนั้นตรงนี้คือตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ที่จะได้มาก็น่าจะเป็นเกณฑ์ที่กรองคนได้ดี นั่นจึงเป็นที่มาที่เราพยายามเชิญหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยหรืออยู่ในบทบาทนี้มาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ต่าง ๆ วันนี้จึงได้เรียนเชิญท่านอาจารย์วันมูหะมัดนอร์มาให้ความคิดเห็นในเรื่องเกณฑ์ของรางวัลต่าง ๆ ด้วย ที่นี้ก่อนจะไปถึงตรงนั้นจะแนะนำอนุกรรมการสภานิติบัญญัติใหม่คะ เรียนเชิญคุณสมหมายเลยคะ อาจจะสั้น ๆ นิดเดียว แนะนำตัวสักนิดหนึ่งคะ

นายสมหมาย ปาริจฉัตต์: ผม นายสมหมาย ปาริจฉัตต์ มติชนครับ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ดิฉัน นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร ค่ะ

นางวัชรวิ: วัชรวิ อนุกรรมการคะ

นางบุญชู ศรีทองอ่อน : บุญชู ศรีทองอ่อน อนุกรรมการคะ

นางฉัตรารณวิวัฒน์วานิช : สวัสดิ์คะ ฉัตรารณวิวัฒน์วานิช ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานกิจการทั่วไป สำนักบริหารงานกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการคะ

นางสาวสายพินธุ์จาตุรภัทร์: สวัสดิ์คะ นางสาวสายพินธุ์จาตุรภัทร์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกิจการทั่วไปคะ

นางสาวอันธิกา สุขสำราญ : สวัสดิ์คะ อันธิกา สุขสำราญ คณะทำงานของประธานรัฐสภาคะ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นางสาวนพพร มณีสุวรรณ : นพพร มณีสุวรรณ อนุกรรมการค่ะ

นางสายทิพย์ เชาวลิทถวิล : สวัสดิ์ค่ะ สายทิพย์ เชาวลิทถวิล ผอ. สำนักงานการรัฐสภา
ระหว่างประเทศค่ะ

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : สุภารัตน์ วสะภาคย์ ตำแหน่งก่อนเกษียณ ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติ
บัญญัติค่ะ

ประธาน: อาจจะมีคุณนพพรอีกท่านหนึ่งที่กำลังโทรศัพท์นะคะ

นายณนพพร มาระกะ: ผม นพพร มาระกะ ผู้ช่วยเลขานุการครับ

นางสาววรลักษณ์ นาคสุทธิ : ดิฉัน นางสาววรลักษณ์ นาคสุทธิ ผู้ช่วยเลขานุการค่ะ

ประธาน: ขอบคุณทุกท่านนะคะ ถ้าอย่างนั้นก็อาจจะให้อาจารย์ช่วยเริ่มเลยก็ได้ก็จะมีรางวัล
หรือเกณฑ์ต่าง ๆ หรือทางคุณสุภารัตน์อาจจะมีอะไรเพิ่มเติม เรียนเชิญค่ะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ท่านประธานอนุกรรมการและท่านอนุกรรมการทุกท่านครับ
ก่อนอื่นผมก็รู้สึกยินดีที่ทางรัฐสภาได้มีโครงการที่จะส่งเสริมสนับสนุนประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การมอบรางวัลให้กับบุคคลที่เป็นตัวอย่างในด้านประชาธิปไตยเพื่อที่จะเป็นแรงจูงใจในการสนับสนุนให้บุคคล
ต่าง ๆ ได้มีความเชื่อมั่นแล้วก็ศรัทธาในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง แต่ผม
อยากจะเรียนท่านคณะกรรมการเช่นเดียวกับคุณสมหมายว่าในสภาพการณ์บ้านเมืองปัจจุบันเราค่อนข้างจะ
หนักใจในการที่จะให้รางวัล แล้วก็ได้รับการยอมรับจากหลาย ๆ ฝ่าย เพราะฝ่ายแบ่งกันค่อนข้างที่จะชัดเจน
เพราะเราให้ไปบุคคลใดบุคคลหนึ่งอีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าดีแล้ว อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าไอ้คนนี้นั้นอะไรนี่ อันนี้เป็น
เบื้องต้นนะคะ ไม่ใช่ว่าไม่อยากจะให้การให้เป็นสิ่งที่ดีมาก ๆ ผมเห็นว่าควรจะมีมาแล้ว แล้วหลายคนก็คิด
เช่นเดียวกันว่าเอ๊ะทำไมเราไม่มีบุคคลที่ได้รับการยกย่องในด้านเป็นปูนียบุคคลทางด้านประชาธิปไตย แต่ถ้า
ก่อนหน้านี้ผมก็คิดว่าที่จะทำให้ผู้ได้รับรางวัลอย่างนี้ คนที่รับก็คงจะภาคภูมิใจแล้วคนทั่วประเทศคงยินดีด้วย
แต่ในสภาพการณ์ในปัจจุบันนี้ผมค่อนข้างหนักใจแทนคณะกรรมการชุดเราว่าเมื่อตัดสินออกไปแล้วจะได้รับการ
ยอมรับอย่างที่เราคาดหมายหรือไม่ เพราะว่าบ้านเมืองของเราค่อนข้างที่จะแบ่งและเวลาตัดสินอะไร
ออกไป เป็นโพล (Poll) ออกไปนี่มันจะต้องมีคนเห็นด้วยอย่างรุนแรง และคนไม่เห็นด้วยอย่างรุนแรงอันหนึ่ง
อันนั้นเป็นข้อคิดสำหรับเราในการที่เราจะคิดหรือหลักเกณฑ์ที่ตัดสินใจว่าเราจะต้องมีความรอบคอบคิดอย่าง
ดีให้มาก เพราะว่าถ้าเราออกไปแล้วก็ไม่ใช่ยอมรับ แทนที่จะเป็นผลดีนี้อาจจะไม่ใช่ผลก็ได้ อันนี้เป็นเพียง
ข้อคิดในเบื้องต้นนะคะ แต่ผมยินดีและเห็นว่าควรที่จะทำเป็นอย่างยิ่งในเรื่องนี้เพราะแน่นอนสัญลักษณ์
ซิมโบลิก(Symbolic) มันควรจะมองจากพฤติกรรมของการปฏิบัติตนแล้วก็มีบุคคลที่เป็นตัวอย่าง เยาวชน
หรืออนุชนก็จะได้เห็นภาพนั้นไว้ เราคงจะมีทั้งบุคคลแล้วผมเข้าใจว่าอาจจะมีสถาบันหรืออะไรก็แล้วแต่นะครับ
อันนี้ก็ข้อคิดเบื้องต้นก็ยินดีครับ

ประธาน: อาจารย์จะกรุณาลองดูเกณฑ์แล้วอาจจะลองช่วยคอมเมนต์ (Comment)
หรือว่าอาจารย์อาจจะจะมีอะไรเพิ่มเติม

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : เรื่องเกณฑ์ไม่ทราบว่าจะส่งเป็นเอกสารหรือเปล่า แต่ว่าผมเพิ่งเห็นในตอนนี้อาจจะได้ให้คนที่นำเสนอได้นำเสนอเป็นเบื้องต้นสรุป ๆ ก็ได้แล้วก็จะดูตาม ๆ กันไปนะครับ เพราะว่าผมเพิ่งเห็นครั้งแรกครับ

ประธาน:ที่สรุปไว้เชิญคุณฉัตรภาภรณ์ค่ะ

นางฉัตรภาภรณ์วิวัฒนพานิช : เรียนท่านอนุกรรมการค่ะ ในส่วนคุณสมบัติของผู้ที่เข้ารับที่ทางคณะกรรมการได้กำหนดเป็นเบื้องต้น ได้แบ่งบุคคลออกเป็น ๖ ประเภท ประเภทที่ ๑ คือรางวัลรัฐบุรุษและรัฐสตรี ซึ่งคุณสมบัติในเบื้องต้นนั้นทางคณะกรรมการได้พิจารณาในส่วนของคุณสมบัติเบื้องต้นในคุณสมบัติทั่วไปก็คือเป็นบุคคลสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือเป็นบุคคลที่เสียชีวิตแล้วและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต มีผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่ การยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นบุคคลที่กระทำความดี ส่งเสริมประชาธิปไตยจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติ ไม่มีความต่างพร้อยและเป็นที่ยอมรับของประชาชนค่ะ เป็นบุคคลผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินในฐานะต่าง ๆ อาทิผู้นำทางการเมือง ปฏิบัติราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไป มีความสามารถในการนำพาบ้านเมืองผ่านพ้นวิกฤติ สร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ระบบการเมือง และมีความกล้าหาญเชิงจริยธรรมค่ะ

ประธาน:รัฐบุรุษ รัฐสตรีที่ผ่านมาเราก็มีการคุยกันเหมือนกันว่ารางวัลนี้ก็อาจจะไม่ได้จำเป็นให้ทุกปี อาจจะหาไม่ได้เลยหรืออะไรทำนองนี้ค่ะ เพียงแต่ว่าเราจะสร้างเกณฑ์กันไว้ก่อนว่าของรัฐบุรุษ รัฐสตรีนั้นควรจะเป็นอย่างไรนะคะ ถ้าอย่างนั้นอาจจะนำเสนอต่อถึงรางวัลนักการเมืองระดับท้องถิ่นดีไหมคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : เดี่ยวขอถามในข้อ ๒ ว่าอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป หรือบุคคลที่เสียชีวิตแล้ว หมายความว่ามีชีวิตอยู่ก็ได้ หรือเสียชีวิตแล้วก็ได้ใช่ไหมครับ

นางฉัตรภาภรณ์วิวัฒนพานิช : ประเภทที่ ๒ เป็นรางวัลนักการเมืองตัวอย่างระดับท้องถิ่นค่ะ ซึ่งทางคณะกรรมการได้พิจารณาเบื้องต้นคุณสมบัติก็คือเป็นบุคคลสัญชาติไทย แล้วก็มีอายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นบุคคลผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งนักการเมืองในระดับท้องถิ่น เช่น สมาชิกกรุงเทพมหานคร สมาชิกเขต องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกระดับจังหวัด นายกเทศมนตรี ยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นบุคคลที่กระทำความดีจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติ ไม่มีความต่างพร้อย และเป็นที่ยอมรับของประชาชน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไป ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย เป็นที่ประจักษ์ว่ามีแนวคิดในเรื่องของความโปร่งใส มีแนวทางแก้ไขปัญหาโดยสันติวิธี เป็นกลไกสำคัญ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ในการผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล มีจิตสาธารณะ จิตอาสา ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนเป็นที่ประจักษ์ เป็นผู้นำที่สร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีผลงานในระดับท้องถิ่นเป็นที่ประจักษ์ในวงกว้างและมีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม

รางวัลนักการเมืองระดับประเทศ ซึ่งมีคุณสมบัติในเบื้องต้นเหมือนกัน โดยเป็นบุคคล สัญชาติไทย อายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แล้วก็เป็นบุคคลผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งนักการเมือง ในระดับประเทศ เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภานิติบัญญัติ ยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นบุคคลที่กระทำความดีจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติ ไม่มีความต่างพร้อย และเป็นที่ยอมรับ ปฏิบัติราชการอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมเป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไป ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย เป็นที่ประจักษ์ว่ามีแนวคิดในการปรองดองหรือมีแนวทางแก้ไขปัญหาทางการเมืองโดยใช้สันติวิธี มีจิตสาธารณะ จิตอาสาในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ประเทศเป็นที่ประจักษ์ เป็นผู้นำที่สร้างความเข้มแข็งของประเทศตามระบอบประชาธิปไตย โดยมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนในระดับประเทศ และมีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม

ซึ่งในส่วนในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศนั้นก็มีความสัมพันธ์ที่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่ว่า ในส่วนของท้องถิ่นนั้นก็จะอยู่ในระดับท้องถิ่นนั้นๆ การปฏิบัติงานในระดับท้องถิ่นแล้วก็ในระดับประเทศนั้น ก็จะมีมีความกว้างยิ่งขึ้น

รางวัลพลเมืองตัวอย่างคุณสมบัติเบื้องต้นก็จะเหมือนกันคือบุคคลสัญชาติไทย แล้วก็มีอายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นบุคคลที่กระทำความดีจนเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมและประเทศชาติ เป็นผู้แสดงออกซึ่งการปกป้องพิทักษ์สิทธิของบุคคลหรือชุมชนตามวิถีประชาธิปไตย ดำเนิน กิจกรรมเสริมสร้างประชาธิปไตยจนประสบความสำเร็จจนเป็นที่ประจักษ์ เผยแพร่แนวคิดและวิถีปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตยและเป็นแบบอย่างที่ดีในการมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย และมีความกล้าหาญเชิงจริยธรรม

ในส่วนรางวัลต่อไปคือรางวัลเยาวชนตัวอย่าง ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติว่าเป็นบุคคลสัญชาติไทย มีอายุตั้งแต่ ๑๕-๒๕ ปี ยึดมั่นและรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นสมาชิกกลุ่มชมรม องค์กรที่มีวัตถุประสงค์การจัดกลุ่ม เพื่อเผยแพร่แนวความคิดด้านประชาธิปไตย และ/หรือเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง เผยแพร่แนวคิดและปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตยและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติตน เป็นต้นแบบของผู้ที่มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย โดยประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีล ๕ เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เป็นผู้นำและ/หรือผู้ที่สร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามระบอบประชาธิปไตย มีผลงานแก้ปัญหาโดยใช้แนวทาง

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ประชาธิปไตยหรือใช้เหตุผลนำไปสู่ข้อสรุปที่ทุกฝ่ายยอมรับ ปฏิบัติศาสนกิจเป็นประจำตามศาสนาที่ตนเองนับถือ กล่าววิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ไม่มีประวัติเกี่ยวข้องกับสิ่งอบายมุข มีจิตสาธารณะ จิตอาสา ในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเป็นที่ประจักษ์ และในส่วนคุณสมบัติที่ทางคณะกรรมการได้ พิจารณาวาน่าจะได้นำมาใช้ในการพิจารณารอบสุดท้ายก็ถือว่าอาจจะให้เยาวชนที่ผ่านเข้ารอบมานี้ได้เขียน กรอบในการพัฒนาเยาวชนกับพลเมืองมาว่าจะพัฒนาอย่างไรคะ

ประธาน:เป็นรางวัลทั้งหมดที่เราตั้งใจไว้ว่าจะสรรหาหรือจะคัดเลือก หรือจะวิธีการต่าง ๆ อาจารย์อาจจะให้แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกก็ได้ หรือจะให้เกี่ยวกับเกณฑ์ก็ได้ กระบวนการต่าง ๆ ก็ได้คะ หรือจะให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับว่าเกณฑ์น่าจะเป็นอย่างไรไหมอะไรทำนองนี้คะ หรืออาจารย์อาจจะเล่าประสบการณ์ ที่รางวัลให้ไปแล้วมันมีปัญหา แล้วมันจะอย่างไรละอย่างนี้ ได้หมดเลยคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ผมขอให้ความเห็นเบื้องต้นนะครับ ผมคิดว่าในหลักเกณฑ์ ต่าง ๆ นี่ก็คงได้มีการกลั่นกรองแล้ว และคงเป็นหลักเกณฑ์ที่คิดว่าจะเป็นการคัดเลือกบุคคลต่าง ๆ แต่สำคัญ ก็คือการได้มาซึ่งบุคคลที่แต่ละประเภทนั้นเราจะได้อย่างไร เพราะว่าการที่เรา นั่งอยู่ในห้องนี้เราคงมองในมิติ ที่อาจจะจำกัด เราคงต้องได้มากลั่นกรองเหมือนกับการคัดเลือกบุคคลต่าง ๆ ก็คือต้องผ่านองค์กร ต้องผ่าน องค์กรต้องผ่านอะไร แล้วตรงสภาพอาจจะส่งมาโดยตรงก็ได้ แล้วรายชื่อเหล่านั้นเราจะมาคัดกรองอีกครั้งหนึ่ง โดยคณะกรรมการ ผมคิดว่านั้นคือวิธีที่จะทำให้เป็นที่ยอมรับกันได้ง่าย ๆ ก็คือว่าเราคงต้องได้จากบุคคล ที่มีการคัดกรองจากสถาบัน องค์กร หรือจากการที่คณะอนุกรรมการที่ไปหยิบมา หรือมีประชาชนทั้งหลาย ได้ส่งมาใช่ไหมครับ ตามที่เราคิดว่าควรจะเป็นช่องทางที่ผ่านอย่างมากที่สุด แล้วก็ในเวลาที่เหมาะสม แล้วเรา ถึงจะได้บุคคลนั้นมาแล้วก็มาดูที่จะอยู่ในเกณฑ์ของเรา โดยที่เราบอกเกณฑ์ซึ่งพอมองว่าบุคคลที่เป็นตัวอย่าง ในด้านประชาธิปไตยแล้วก็ให้หลักเกณฑ์ไปก็คงจะส่งมาเหมือนกับที่ทางสภาเราเคยคัดเลือกคนส่งให้ สหประชาชาติหรืออะไรที่เป็นบุคคลตัวอย่าง เขาก็ให้สมาชิกรัฐสภาเราออกไป ซึ่งเราก็คงจะมีวิธีการได้มา โดยการที่ให้สถาบันองค์กรหรือคนที่เกี่ยวข้องส่งรายชื่อมาในเวลาที่เรากำหนด แล้วก็อย่างที่ประธานได้พูดถึงว่าถ้า บุคคลที่เขาส่งมานี้ยังไม่มีที่ประจักษ์ ยังไม่ถึงเกณฑ์ในแต่ละประเภทนั้นเราอาจจะไม่มีในบางปีบางช่วง ก็ได้ แต่ว่าถ้าหากมีหลายคนเราก็คัดเลือกตามความเหมาะสม อย่างที่ว่าในช่วงนี้เราค่อนข้างที่จะยากนิดหนึ่ง แต่ก็ เป็นสิ่งที่เราต้องทำไปเพราะเรามีหลักเรามีเกณฑ์ครับ

ประธาน:มุมที่เราเคยคุยกันมาคร่าว ๆ ว่าถ้าเป็นนักการเมืองระดับท้องถิ่นเราจะอาศัย กลุ่มจังหวัด ตอนนั้นรู้สึกจะประมาณ ๑๘ กลุ่มจังหวัดตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอมา เราก็จะไปฝากให้เขา ช่วยกันคัดสรรขึ้นมาแล้วเราก็อาจจะส่งทีมไปดูอะไรทำนองนี้นะคะ แต่ว่านักการเมืองระดับชาติตอนนั้นเรายัง ไม่ได้คุยกัน เพราะว่ามันจะอิงมาทางพรรคการเมือง อาจารย์อาจจะมีข้อคิดเห็นว่ถ้าเป็นนักการเมืองระดับชาติ เราควรจะใช้กระบวนการอย่างไรดี พรรคควรจะมีบทบาทไหม อย่างน้อย ๆ เราก็อาจจะใช้สื่อด้วยในการที่จะให้ ช่วยกันส่งมาหรืออะไรทำนองนี้คะ ไม่ทราบคุณสมบัติอาจจะอะไรเสริมไหมคะ สมมุติว่าในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับท้องถิ่นตอนนั้นที่เราคุย ๆ กันก็เหมือนกับว่า ๑๘ กลุ่มจังหวัดเราจะอาศัยเขาด้วย

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ที่นี้ระดับชาติมันอาจจะต้องกว้างขึ้นฝากอาจารย์วันมูหะมัดนอร์ลอองดู ถ้าเราส่งไปให้การเมืองเขาส่งมา พรรคการเมืองจะดีไหมหรืออะไรทำนองนี้คะ เรียนเชิญคุณสมหมายด้วยคะ พอดีวันนี้คุณสมหมายเพิ่งได้มาเป็นวันแรกเพราะที่ผ่านมาท่านก็ติดในวันจันทร์กับวันศุกร์คะ

นายสมหมาย ปาริจฉัตต์: กราบเรียนท่านประธานรัฐสภานะครับ ท่านอนุกรรมการทุกท่าน ผมขอโทษด้วยผมเพิ่งมาเป็นครั้งแรกเพราะติดงานตรงกันทุกที เท่าที่ได้ดูคร่าว ๆ ในเวลารวดเร็วผมมีประเด็นที่อยากจะแลกเปลี่ยน ซึ่งบางที่อาจจะสวนทางกับมติที่ประชุมที่ผ่าน ๆ มากก็ถือว่าเป็นการแลกเปลี่ยนก็แล้วกัน มันมีประเด็นที่เราจะต้องพิจารณาให้รอบคอบอย่างน้อยก็ ๓ ประเด็น

๑. ประเภของรางวัลซึ่งท่านประธานวันมูหะมัดนอร์ได้ให้ความเห็นแต่แรกแล้ว ก็เป็นความเป็นห่วงในทำนองเดียวกัน ผมเห็นด้วย ๑,๐๐๐ เปอร์เซนต์เลยครับตรงนั้นประเภทของรางวัล

๒. เรื่องคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือก

๓. คือกอลไกและกระบวนการ

ในประเภทของรางวัล ยอมรับว่ามีเจตนาดีของรัฐสภาและของสภาผู้แทนราษฎรที่ให้มีการให้รางวัลผู้ที่มีคุณสมบัติทำนองนี้เป็นเรื่องที่ดี ทำดีต้องได้รับสิ่งตอบแทนโดยหลักการไม่ปฏิเสธนะครับ แต่โดยในความเป็นจริงของเหตุการณ์และสถานการณ์ปัจจุบัน และแม้แต่สถาบันรัฐสภา สถาบันสภาผู้แทนราษฎร ประกอบไปด้วยฝักฝ่ายทางการเมือง เมื่อเป็นเช่นนั้นการทำงานชุดนี้เอาหน้าตาของรัฐสภาไทย แล้วก็สภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวประกันเลยนะครับ ถ้าท่านทำอะไรออกไปถูกยี่สิบเก้าเสียหาย สภาผู้แทนราษฎรก็เสียหาย ฉะนั้นการกำหนดประเภทรางวัลต้องให้แน่ใจเสียก่อน โดยเฉพาะรางวัลแรกรัฐบุรุษ รัฐสตรี ผมคิดไปถึงท่านรัฐบุรุษอาวุโสในอดีต ท่านปรีดี ป่าเปรมอย่างนี้ การได้มาของรัฐบุรุษอาวุโสในความเห็นชาวบ้านต้องเปรียบเทียบ กระบวนการได้มาของตรงนั้นเป็นเรื่องของสถาบันเบื้องบนหรือไม่ ซึ่งเป็นอย่างนั้นอยู่แล้วในอดีตเคยมีมาไหมนอกจากท่านปรีดี ป่าเปรม จะทำอันนี้ขึ้นมาต้องมั่นใจจริง ๆ ว่าทั้งเกณฑ์ ทั้งการเลือกคนแบบนี้แล้วจะต้องแยกได้ใหม่กับรัฐบุรุษที่มาแบบนั้น อันนั้นมีความหมายรองรับหรือเปล่า มีประกาศราชกิจจานุเบกษา มีพระบรมราชโองการประกาศอะไรต่าง ๆ หรือเปล่า มันต้องมีการเปรียบเทียบในความคิดในความรู้สึกของพี่น้องประชาชน ผมไม่มั่นใจจริง ๆ รางวัลแรกรัฐบุรุษ รัฐสตรี ถ้าเราจะเริ่มอันนั้น มันอันใหญ่ที่สุดก็จริงแต่ถ้าเราเริ่มแบบค่อย ๆ ไปจากเล็ก ๆ ไปก่อนดีไหมแล้วให้เกิดการยอมรับ แม้แต่รางวัลที่ ๒ ถัดมาคือนักการเมืองตัวอย่างระดับท้องถิ่นก็พอรับอยู่มันก็ต้องการต่อสู้ระดับท้องถิ่น แต่การวิพากษ์วิจารณ์มันคงจะไม่มากเหมือนระดับประเทศ ถ้ามองในเชิงหลักการเลยที่ไม่ว่าถ้ารัฐบุรุษ นักการเมืองท้องถิ่น นักการเมืองระดับประเทศ มันมี ๒ คำที่เราเถียงกันตลอดเลือกตั้งกับลากตั้ง ลากตั้งได้ไหม ในนี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งผมเป็นอยู่ด้วย เขาก็ถูกตำหนิตายหมด นักการเมืองจำนวนมากที่มาจากเลือกตั้งเขาไม่ได้รับจากการลากตั้ง แล้วคนพวกนี้มาเป็นนักการเมืองหรือเป็นผู้นำตัวอย่าง นักการเมืองตัวอย่าง ผมเห็นว่า

คณะกรรมการด้านส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย
วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ปัทมา ๑/๗

ต้องให้ตกไปก่อนหลักการนี้เอาไหม ลากตั้งไม่ต้องเอาเลย ไม่ควรเลย ยกเว้นใครที่มาจากลาคตั้งแล้วได้รับการยอมรับจริง ๆ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์คงไม่มี อาจจะ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ อีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์อะไรแบบนี้ ไซ้ไหม ถ้าจากลาคตั้งนี้เราจะเอาหรือ ผมว่ามาจากการลาคตั้งผมรู้สึกว่ามันโหว พวกเลือกตั้งคงรับไม่ได้ อันนี้ระดับนี้จะเอาแค่ไหนจะพอดี แต่ท้องถิ่นก็พอรับได้อยู่ผมพอรับได้ -----

- ๒/๑

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ส่วนพลเมืองตัวอย่างผมเห็นด้วย ทำเลย เยาวชนตัวอย่าง เห็นด้วย ถ้าเรา Start จากตรงนี้ พลเมืองตัวอย่าง และเยาวชนตัวอย่างค่อย ๆ เพิ่มไป อันนั้นคือประเด็น หลักซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติและเกณฑ์ด้วย ส่วนกลไกและกระบวนการนั้นต้องดูให้ละเอียดแค่นี้ไม่พอหรอก ต้องมีสถาบันการศึกษา มีสถาบันภายนอก ที่เข้ามาร่วมแชร์ เมื่อเราเกณฑ์เราตกลึกแล้ว คุณสมบัติตกลึกแล้ว ต้องเอาสถาบันเหล่านี้มา สถาบันพวกสำรวจโพลทั้งหลายที่เอามาช่วย แล้วแต่องค์กรของรัฐสภาที่มีอยู่เอามาด้วย เอามาด้วย เพื่อหน้าตาของพวกท่านทั้งหลาย ไม่ใช่ให้คณะเล็ก ๆ ทำแล้วแบกหน้าตาพวกท่านมา ไปเล่นนะอย่างที่ท่านประธานเป็นห่วง อันนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง ต่างประเทศด้วยเขาต้องมอง อันนั้นค่อยว่าอีกทีเมื่อถึงกระบวนการกลไกตรงนั้น ผมก็มีข้อเสนอโดยสรุปก็คือรางวัลที่ ๓ พลเมืองตัวอย่าง เยาวชนตัวอย่าง ให้ Start เริ่มตรงนั้น แล้วถ้า นักการเมืองตัวอย่างให้ตกลึกกันก่อน แต่ท่านจะเลือกวิบุรุษผมไม่มั่นใจจริง ๆ มันละเอียดอ่อนแล้ว ก็ความสั่นสะเทือนสูง

ประธาน : บทบาทสื่อมวลชนจะช่วยให้เราได้ไหมคะตอนกลั่นกรอง ตอนคัดกรอง

นายสมหมาย ปาจิณดัด : ก็คิดว่าคงจะได้แต่คงจะเสนอให้ทำผ่านโดยที่เป็นองค์กรมากกว่า ตัวบุคคล ผมมาในนามตัวบุคคลมากกว่า ไม่ใช่เป็นผู้แทนองค์กรของสถาบันสื่อทั้งหมด มีวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ Internet สื่อ SocialNetwork เยอะแยะมากมาย เราเข้าไปหาองค์กรอย่างน้อย ก็เป็นที่ยอมรับ แล้วก็รับฟังทุกฝ่ายหน่อย เอาเข้ามาร่วมในส่วนกระบวนการต่าง ๆ ตรงนั้น เมื่อถึงขั้นตอนนั้น แล้วก็ค่อยก้าวไปเชิญเขามาคุย เชิญเขามาร่วมจะดีกว่า แต่ท่านต้องดูกำหนดเวลาด้วยนะครับ ท่านตั้ง กำหนดเวลาไว้เดือนมิถุนายน ๒๕๕๖ เดือนกันยายน ๒๕๕๕ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ คุยกันไปอะไรกันไป เวลามันดำเนินไปจะไม่สัมพันธ์กัน ขอบขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์วันนอร์ เพื่อท่านอาจารย์มีอะไร

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ที่คุณสมหมายให้ความเห็นก็เป็นกรอบที่ดีมากครับ ที่นี้ในแต่ละ นักการเมืองหรือเยาวชนอะไรต่าง ๆ นะครับ ความจริงเขาก็มีสถาบันที่เกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งเราสามารถที่จะฟังฟัง แล้วก็จำเป็นต้องเอามา อย่างเช่น ท้องถิ่น สถาบันที่ดูแลเขาก็คือสมาคมการปกครองท้องถิ่นอะไรที่ตั้งอยู่ ก็เป็นสมาคมอยู่ อย่างสมาคมกำนันผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็สมาคมนักรัฐศาสตร์ นักอะไรต่าง ๆ ผมลองไปดู พวกสถาบันต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อที่จะเป็นช่องทาง เพราะว่าเขาคงทำงานบ้างแล้วส่วนหนึ่ง ทั้งที่เป็นสมาคมที่เป็นทางการแล้วองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องเยอะมากเลยทีเดียว ผมหมายถึงว่าเราจะต้องให้มีช่องทางที่สมาคมเหล่านี้ ซึ่งเขาเกี่ยวข้องอยู่ ถ้าเราไม่เอาคนเหล่านี้มาแน่นอนเขาอาจจะเป็นคนที่มีความเห็นตรงข้ามกับเราได้ต่อไป อันที่ ๒ ก็คือว่าสื่ออย่างที่คุณสมหมายพูดนะครับ อันนี้ก็มีทั้งที่เป็นสำนักแล้วก็สมาคม ชมรมต่าง ๆ เช่น ทางด้านวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ พวกต่าง ๆ เหล่านี้คงเป็นช่องทางหนึ่งที่เราจะเอามา แต่ว่าเชิญบุคคลมา หรือให้ช่องทาง แล้วก็สถาบัน อย่างเช่นสถาบันพระปกเกล้า สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่สร้างบุคคลต่าง ๆ เขาก็มีชื่อของคนเหล่านี้หรืออะไรต่าง ๆ แต่เราไม่ได้หมายความว่าเมื่อข้อเสนอของเขามาเราจำเป็นต้องเอาคนนั้น เพราะว่าเราก็ต้องกลั่นกรอง ยิ่งกลั่นกรองมากก็ยิ่งจะเป็นประโยชน์มากครับ เพราะฉะนั้นจึงเห็นด้วยว่าเราคง

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

จะต้องมีเวลาเพื่อรวบรัด เวลาของเราก็คือเอาสมาคมต่าง ๆ อย่างน้อยเป็นที่อ้างอิง แต่เราก็ต้องเปิดช่องว่างที่ประชาชนทั่วไปที่จะส่งมาด้วยเพื่อว่าตกลงอะไรนะครับ คือทุกด้าน ทั้งด้านนักรการเมืองท้องถิ่นอะไรต่าง ๆ เขาก็มีครับ โดยปกติเขาก็จะให้รางวัลเป็นประจำปีของเราอยู่แล้ว แต่ว่าเขาให้รางวัลทางด้านผลงาน อาจจะไม่ได้เน้นทางด้านประชาธิปไตยตัวบุคคลที่เป็นแม่แบบประชาธิปไตย แต่ผลงานก็อาจจะเกี่ยวข้องเพราะฉะนั้นเราต้องไปตรวจสอบว่าองค์กรเหล่านั้นมีอะไรบ้าง และทางด้านเยาวชนก็มีองค์กรอยู่แล้วเช่นเดียวกัน แต่สิ่งที่คุณสมหมายพูดแล้วก็อาจจะตรงกับที่ผมพูดเบื้องต้นว่าทำอย่างไรรางวัลแรกหรือครั้งแรกที่เราทำจะได้เป็นที่ยอมรับของหลาย ๆ ฝ่ายมากที่สุดถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เอกฉันท์ แต่แน่นอนปีต่อ ๆ ไปอาจจะลดหลั่นลงไป แต่ว่าถ้าเบื้องต้นเบื้องต้นแรกแล้วก็ปีแรกที่ให้ไปเป็นที่ลบบมากกว่าบวกก็จะประสบความสำเร็จล้มเหลวในปัด ๆ ไปนะครับ

ประธาน : อาจารย์อรรถัยมาจากสถาบันพระปกเกล้า แล้วก็ให้รางวัล อบต. มาหลายปี อาจารย์มีอะไร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ก็เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะนะค่ะ แต่ว่าอยากจะแลกเปลี่ยนในประเด็นรางวัลแรก จริง ๆ ประเด็นรางวัลแรกเราก็คุย หนูมาครั้งแรกก็คุยเรื่องนี้ก็มีหลาย ๆ ท่านมอง จริง ๆ ตั้งชื่ออาจจะทำให้ Mismatch คือเหมือนกับเราคุยกันว่าจะอยากจะเป็นรางวัลที่ให้กับบุคคลที่ผลงานเป็นที่ประจักษ์ แต่ไม่ใช่ชื่อรัฐบุรุษรัฐสตรีจะช่วย Save ปัญหาไปได้เยอะไหมคะ คือจริง ๆ วันนั้นก็คุยกันทีหนึ่งแล้ว เราก็คิดว่าเหมือนกับให้บุคคลที่เป็นที่ประจักษ์ทำงานอย่างส่งเสริมประชาธิปไตยมาอย่างต่อเนื่องโดดเด่น แต่ว่าไม่ใช่ชื่อนี้ ซึ่งจะแตกต่างจากรางวัลประเภทอื่น ๆ ที่นี้ชื่อก็เลยยังใช้คำนี้อยู่ แต่ว่าในมวลหมู่ของกรรมการที่คุยกันครั้งนั้นก็เหมือนกับพยายามบอกว่า ก็มีคนตีประเด็นเรื่องว่าจะไปเทียบเคียงลำบาก แล้วทำให้เกิดความเข้าใจผิด อาจจะตั้งชื่ออย่างอื่นแต่ให้รางวัลกับบุคคลซึ่งอาจจะไม่ใช่ นักการเมือง อาจจะไม่ใช่เยาวชน แต่เป็นบุคคลที่มีผลงานสะสมมาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งเรารู้สึกว่าคนนี้เป็นต้นแบบอาจจะไม่มีชีวิตอยู่ก็ได้ มีชีวิตอยู่ก็ได้ แล้วก็ไม่จำเป็นต้องให้ทุกปี แต่ไม่เอาชื่อรัฐบุรุษรัฐสตรีซึ่งทำให้เกิดการเทียบเคียง ถ้าอย่างนี้ในปีแรกรางวัลนี้หรือไม่ก็รางวัลเยาวชน รางวัลพลเมืองพอไปได้ไหม อยากแลกเปลี่ยนอย่างนี้ถ้าชื่อทำให้เกิดความรู้สึกตะขิดตะขวงใจเพราะว่ารู้สึกเหมือนกันค่ะ แล้วก็ดูยิ่งใหญ่มาก ดูแล้วเดี๋ยวจะถูกตั้งคำถามเยอะ แต่ถ้าอาจจะเป็น ยังนึกชื่อภาษาไทยไม่ออก แต่เหมือนกับเวลาดารานักร้องที่เรารางวัลแต่ละช่วงเขาจะมีประกาศ คือเรียกว่าคนนี้ ท่านถึงได้คิดว่าเป็นบุคคลที่เสียชีวิตแล้วก็ได้ คือเรียกว่าประจักษ์แล้ว อาจจะไม่มีอยู่แล้วแต่พอจะมีการศึกษากันได้ว่าคนนี้เป็นต้นแบบจริง ๆ นะอะไรอย่างนี้ค่ะ ประเด็นนี้ก็จะขออนุญาตลองแลกเปลี่ยนดู ถ้าไม่เอาชื่อ

ประธาน : เชิญคุณสมหมายค่ะ

นายสมหมาย ปาริจฉัตต์: ถ้ามีทางออกอย่างนี้น่าสนใจเพราะมันหลีกเลี่ยงประเด็นที่ละเอียดอ่อนและประเด็นที่จะเป็นปัญหา แต่ก็มีข้อคิดเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนขึ้น คือถ้าเราลองพยายามเปรียบเทียบหาแก่นให้ได้สำหรับรางวัลผู้มีคุณสมบัติอันนี้ ผมยกตัวอย่างให้เป็นรูปธรรมในเชิงเปรียบเทียบ เราต้องคำนึงถึงรางวัลระดับประเทศ ระดับภูมิภาคที่ยอมรับ อย่างเช่น ๑. แม่โขง ที่ ๑

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ต้องคิดถึงแมกไซไซ ๒. คิดถึงรางวัลมหิตล ซึ่งตอนนี้เป็นอินเตอร์แล้ว ระดับโนเบล เราจะมีแกนหลักของรางวัลตรงนี้ซึ่งหน้าตารัฐสภาไทยเป็นตัวการันตี แกนจะอยู่ตรงไหน ความเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์ ความเป็นประชาธิปไตยที่เป็นแกนของความเป็น คนที่ทำนอาจารย์อรรถยว่าตรงนั้น คน ๆ นั้นต้องมีความเป็นประชาธิปไตยเป็นแกน ไม่ว่าจะเป็นหมอ เป็นทนาย เป็นนักหนังสือพิมพ์ เป็นนักการเมือง เป็นใครก็แล้วแต่เป็นข้าราชการหรือเป็นพลเมือง แต่ที่ยอมรับจริง ๆ ต้องมีแกนของความเป็นประชาธิปไตยอีก ๒ ประการระหว่างความดีกับความเป็นประชาธิปไตย บางคนมีความเป็นประชาธิปไตยมากเลยแต่ถูกคำถามว่าคนนี่ไม่ดี มีกลิ่นคาวเรื่องของการคอร์รัปชันอะไรอย่างนี้ หรือมีความประพฤติส่วนตัวไม่เหมาะสมอย่างนี้ ครอบครัวมีปัญหา เราจะหาความสมบูรณ์ตรงนี้ได้ไหมกับคนที่เราตั้งรางวัลไว้ จะสมบูรณ์ตรงนี้ไหม ครอบครัวไม่เกี่ยว เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ ครอบครัวต้องดีด้วยหรือเปล่า เพราะเป็นต้นแบบของประชาธิปไตยพื้นฐาน ครอบครัวเกณฑ์ตรงนี้ต้องให้ชัด แต่แกนคือคน ๆ นี้คือคนประชาธิปไตย อดทนต่อเสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์ที่แตกต่าง อดทนต่ออะไรต่าง ๆ ทุกอย่าง แล้วจิตใจกว้างขวาง มีความคิด ถ้าแกนจับได้แล้วก็ทำได้ เห็นด้วย แล้วก็หลีกเลี่ยงคำว่ารัฐบุรุษไปก่อนดีกว่าเพื่อลดแรงเสียดทานครับ

ประธาน : เหมือนกับที่ผ่านมาเราก็คุยกันประเด็นนี้ ก็เหมือนกับว่าครอบครัวไม่ดี ก็เหมือนกับต่างพร้อยเหมือนกันอะไรทำนองนี้ เราจะติเข้าไปอยู่ในต่างพร้อย ก็อาจจะคล้าย ๆ กับอาจจะต้องตีหมดจดกระมังคะ ถ้าคอร์รัปชันน่าจะไม่ได้เลยเพราะว่าก็จะผิดข้อใดข้อหนึ่งของเราที่ไม่ได้ทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อาจารย์ทิพย์พาพรจะมีข้อเสนอ เรียนเชิญท่านอาจารย์คะ อาจารย์ทิพย์พาพรเขียนหนังสือเรื่องความเป็นพลเมือง

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : จริง ๆ ดิฉันก็สนับสนุนทั้ง ๓ ท่าน ท่านอาจารย์วันนอร์ คุณสมหมายแล้วก็อาจารย์อรรถย เพราะว่ามีมตินี้เมื่อแรกดิฉันมานั่งประชุมที่นี้ดิฉันก็ตั้งคำถามเรื่องนี้เลย ท่านอาจารย์แดงอ่อนแล้วก็อนุกรรมการทุกท่านคงได้ยื่นแล้วว่าดิฉันมีความเป็นห่วงในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นเกณฑ์เรื่องรัฐบุรุษ รัฐสตรีดิฉันเห็นว่ามันเป็นไปได้เลยดิฉันขอพูดว่าเป็นไปได้เลยในช่วงสถานการณ์ของความแตกแยกกันขนานใหญ่นี้เพราะว่าความคิดความอ่านของคนไทยก็เปลี่ยนไปมาก สุดซั่วไปแต่ละทาง ดิฉันเห็นด้วยกับที่คุณสมหมายพูด คือคนที่มาอยู่ในช่องแทนที่รัฐบุรุษรัฐสตรีที่ท่านอาจารย์อรรถยพูด คือชื่อนี้ลบไปได้เลย ณ ขณะนี้ ดิฉันไม่ได้บอกว่าในอนาคตจะไม่มี เพราะฉะนั้นแก่นความคิดต้องตกผลึกว่าจะเอาอะไรเป็น Corevalue ของตัวนี้ แล้วก็ตัว Corevalue ของตัวนี้ไม่ควรจะอยู่แค่ความเป็นคนไทย คือต้องเป็นมาตรฐานสากลได้ด้วย ต้องไปที่มาตรฐานสากล ดิฉันขอยกตัวอย่างของเยอรมนี คอนราด อเตเนอร์ เขาก็มาจากนักการเมืองกระจอก ๆ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี นายกรัฐมนตรีแล้วขึ้นมาเป็นประธานรัฐสภา แล้วก็มาเป็นนายกรัฐมนตรีในวัย ๗๑ ปี ๗๒ ปี แต่เส้นทางของการเป็นนายกเทศมนตรีของเขา Vision ของเขาเพื่อยุโรปไม่ใช่เพื่อเยอรมนี เพราะฉะนั้นคนที่มีบุคลิกภาพ Vision ทั้งชีวิตส่วนตัวและการทำงาน สิ่งเหล่านี้เราไปเอามาคุยได้ คือจะบอกว่าทำไมต้องเอามาตรฐานฝรั่ง แต่ดิฉันคิดว่าขณะนี้เราต้องใช้มาตรฐานนี้ เพราะว่าประเทศไทยก็แค่บ้านหลังหนึ่งในหมู่บ้านโลก มันอยู่ร่วมกันแบบนี้แล้วคือเราไม่ต้องไปพูดถึงอาเซียน

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

แต่เราต้องพูดถึง International community เมื่อยกขึ้นมาแล้วเออใช่ ไม่ใช่ต้องมาใช้หรือ ไม่นานะ คือไม่เอา เพราะฉะนั้นดิฉันก็คิดว่าเราควรจะต้องไปดูว่า คอนราด อเดเนาร์ คนเยอรมนีเขายกให้เป็น Statesman เป็นรัฐบุรุษ คนฝรั่งเศสเขาก็ออมรับ คือยุโรปเขายอมรับ ไม่ใช่แค่เยอรมนียอมรับ ก็ยกตัวอย่างว่าเราจะหาเกณฑ์แบบนี้ถ้าจะยังคงชองนี้ไว้เป็นบุคคลพิเศษ แต่เรื่องอื่น ๆ ดิฉันก็อยากจะให้ไป Focus ในเรื่องของเล็ก ๆ ก่อน เด็ก พลเมือง ใต้เท้าเอารางวัลพวกนี้ก่อนได้ไหม ในขณะเดียวกันเราค่อยไปชองนักการเมือง ชองอะไร ค่อยมาเติมเอาทีหลัง ถ้า ๒ รางวัลนี้คนบอกมันใช่ ขณะเดียวกันในช่วงระหว่างที่เราทำ ๒ รางวัลนี้ จนคนใช้ก็ไม่ได้หมายความว่าเราทั้ง ๒-๓ ชอง นักการเมืองท้องถิ่น นักการเมืองระดับชาติ หรือบุคคลพิเศษ ในระดับที่อินเตอร์ยอมรับ เราก็ทำงานตรงนี้ไปด้วย เราก็มีกลุ่มคณะทำงานเพื่อสกัด Knowledge ตัวนี้ออกมา แล้วหาเกณฑ์หาอะไรออกมาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเกณฑ์เหล่านี้เราคงต้องแสวงหาจากกระบวนการมีส่วนร่วม อย่างกว้างขวางที่สุดของสังคมอย่างที่คุณสมหมายได้พูด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันสื่อ สถาบันทางวิชาการอย่างที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ หรือโพลต่าง ๆ ต้องเอามา ต้องไม่ทิ้งเลย หรือตัวอื่นอีก ที่เรานึกไม่ถึง หรือเยาวชนอย่างนี้ เขาก็ควรจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ในส่วนของเรารางวัลเยาวชน ดิฉันเห็นว่าจำกัดไว้ที่ ๑๕-๒๕ ดิฉันคิดว่าไม่ควรไปจำกัดที่ตรงนี้ มันควรไปอยู่ตั้งแต่เด็กเล็กเลย มีคำหนึ่งที่ น่าสนใจเขาบอกว่า Democracy นี่ Democrat คือระบอบประชาธิปไตยต้องการนักประชาธิปไตย ซึ่งจำเป็นต้องบ่มเพาะตั้งแต่เล็ก เหมือนน้ำที่ใส่ท่อ ถ้าเมื่อเราใส่น้ำสะอาดตั้งแต่ต้นท่อไปปลายท่อ กลางท่อก็ดี คิดว่าควรจะต้องขยายจะได้เป็นช่องทางให้สถาบันพระปกเกล้า องค์กรที่ทำงานส่งเสริมประชาธิปไตยหรือ รัฐสภาลงไปดูตั้งแต่เด็กอนุบาล เด็กเล็ก ประถมพวกนี้ จะทำให้เด็กเสพติดประชาธิปไตยแล้วก็คุ้นชินกับมัน พฤติกรรมที่คุ้นชินว่าเอียงกันแล้วไม่ต้องตีหัวกันนะ แต่อย่าไปหยิบเอาของคนอื่นมานะ เห็นอกเห็นใจกันนะ นี่คือความยุติธรรมเบื้องต้นแล้วก็ทักษะประชาธิปไตยที่เราจะค่อย ๆ สร้างในตัวเด็ก ให้เพิ่มเติมขึ้นมา อะไรอย่างนั้นนะ ซึ่งเกณฑ์ในระดับเด็ก เยาวชน ก็จะมีเกณฑ์ตั้งแต่อ่อนไปจนถึงค่อย ๆ เข้ม อันนี้ก็ยากแล้ว ก็เสนอเป็นข้อแลกเปลี่ยนนะคะ

ประธาน : ดูเหมือนทุกท่านรู้สึกว่ายาวชากับพลเมืองน่าจะเป็นรางวัลต้น ๆ ที่เราให้ก่อน ในปีนี้ นักการเมืองก็อาจจะค่อย ๆ ดูไป จะมีทั้งนักการเมืองท้องถิ่นอาจจะมาก่อนระดับชาติ และการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ก็น่าจะต้องดึงมาให้มากขึ้น โดยเฉพาะถ้าเป็นนักการเมือง เรื่องของรัฐบุรุษ รัฐสตรีนั้นก็น่าจะต้องดึงมาให้มากขึ้น โดยเฉพาะถ้าเป็นนักการเมือง เรื่องของรัฐบุรุษรัฐสตรีนั้นก็น่าจะต้องเปลี่ยนชื่อถ้าจะมีการให้ ท่านอาจารย์จะมีอะไรเสริมเติมอีกไหมคะ เชิญค่ะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ผมขอเพิ่มเติมตรงนี้นิดหนึ่งว่าอย่างเรื่องของรัฐบุรุษรัฐสตรี ก็ค่อนข้างจะเห็นด้วยว่าเราต้องมีความละเอียดอ่อนมากในการเลือก แล้วก็เกณฑ์การวัดจะต้องเปรียบเทียบ ได้ด้วยเพราะฉะนั้นการที่เราจะเอาคนที่ใช้ชีวิตอยู่กับคนที่เสียชีวิตแล้วมาให้รางวัลอยู่ใน Group เดียวกันผมว่ามันเปรียบเทียบค่อนข้างจะยากเลยนะครับ เพราะฉะนั้นตัวเปรียบเทียบในแต่ละประเภทจะต้องให้ใกล้เคียงกัน อยู่ใน Group เดียวกันจริง ๆ เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นข้อคิดว่าจะเอาคนที่ใช้ชีวิตอยู่กับคนเสียชีวิตมาให้รางวัล

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

เดียวกันหรือไม่ แต่ถ้าแยกไปก็ไม่มีปัญหาอะไรว่าดีที่เสียชีวิตแล้วจะเป็นรัฐบุรุษก็คือคนนี้ เขาจะได้มองภาพออก เพราะว่าในแต่ละยุคแต่ละสมัยเหตุการณ์ก็ไม่เหมือนกัน ก็เช่นเดียวกันมาถึงนักการเมืองท้องถิ่นมีหลายระดับเราจะเอา อบต. มาเปรียบเทียบกับเทศบาลกรุงเทพมหานครหรือ อบจ. อาจจะไม่เหมือนกันที่มาที่ไป แล้วก็การสัมผัสกับบุคคล อันนี้ก็เป็นข้อคิดนะครับ เพราะว่าถ้าพูดไปเยอะเดี๋ยวจะยิ่งยากกันไปใหญ่ แต่เอาความคิดให้รอบคอบ เป็นข้อคิดเอาไว้ดีจากประสบการณ์ว่าในอายุก็คงไม่มีปัญหาอะไรเพราะการเข้ามาสู่การเมืองก็มีหลักเกณฑ์อยู่แล้วว่าอายุเท่าไร แต่ว่าในแต่ละระดับความยาก การสัมผัส บุคลิกอาจจะไม่เหมือนกัน ท้องถิ่นมีหลายระดับ เราจะมีการแยกระดับหรือไม่ก็คิดเอาไว้จะครับ ส่วนระดับประเทศก็เช่นเดียวกันนะครับว่าถ้าเป็น ส.ว. จะให้มีบุคลิกประชาธิปไตยเหมือน ส.ส. อาจจะไม่ใช้ก็ได้ หรือ สสร. หรืออะไร ซึ่งเราจะเอาเป็นอย่างไร การทำงาน การสัมผัส ซึ่งก็อย่างที่ว่าเป็นรัฐมนตรี มาเป็นอะไร ความยากอาจจะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับมิติการมองอันนี้ก็เผื่อไว้ เดียวก็จะบอกว่าทำไมคนนี้ได้แล้วคนนี้ไม่ได้ แต่ว่าประเภทอาจจะอยู่คนเกณฑ์ ส่วนความเป็นพลเมืองก็แต่ละอาชีพ อาชีพนักแสดง อาชีพอะไรต่าง ๆ เราคงไม่ต้องแยกไปมากแต่ว่าบุคลิกการแสดงออกซึ่งประชาธิปไตยหรือเป็นที่รู้จักของประชาชนอาจจะไม่เหมือนกัน อันนี้ก็ให้ข้อคิดไว้จะครับ

ประธาน : คุณสุภารัตน์จะมีอะไรเสริมไหมคะ หรือว่าจะแลกเปลี่ยนอะไร คุณสุภารัตน์อยู่ที่นั่นมานานแล้ว

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : ที่ฟังจากท่านประธานแล้วก็อนุกรรมการหลายท่าน ก็จะขอเรียนว่าถึงแม้ว่ายุทธศาสตร์ของเรา เราจะกำหนดเอาไว้ว่าเราจะต้องมีการให้รางวัลบุคคลเหล่านี้ แต่ว่าในเมื่อมาพิจารณาแล้วจากข้อสังเกตต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการก็เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่ว่าเราจะต้องกำหนดทุกรางวัลตามนี้ เพราะฉะนั้นอาจจะเริ่มต้นอย่างที่ท่านอนุกรรมการหลายท่านเสนอว่าเราจะเริ่มเล็ก ๆ ก่อนเราจะเอาแค่วุชนประชาธิปไตยพลเมืองประชาธิปไตยหรือจะเพิ่มนักการเมืองท้องถิ่นซึ่งก็คงจะไม่ยากในการค้นหา เรื่องของบุรุษพหุดีมีรัฐสภาสารเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งโอกาสฉลองครบรอบร้อยปีข้าราชการของรัฐบาลอาวุโส ปรีดี พนมยงค์ เดียวจะขออนุญาตเจ้าหน้าที่ให้ช่วยแจกให้กรรมการทุกท่านได้เลยนะคะ เพราะว่ามีเหลืออยู่เยอะ การคัดเลือกคือของท่านปรีดีจะมีปฏิทินชีวิตเลยนะคะว่าแต่ละปีท่านมีผลการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ซึ่งก็เป็นเกณฑ์ที่เราก็คงจะหายากในปัจจุบันนะคะ ก็ขออนุญาตที่ประชุมหนึ่งนะคะ แต่ก็ไม่ใช่ไรค์ถ้าหากว่าได้ข้อยุติเราก็จะไปเสนอคณะกรรมการชุดใหญ่ว่าตกลงรางวัลของเราจะเหลือสักเท่าไร แต่ว่าเกณฑ์ของเราให้เข้มข้นขึ้นนิดหนึ่ง ขอบคุณคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักพล : แต่อย่างไรอยากให้ทางคณะกรรมการวาง Map เอาไว้ แต่ว่าแน่นอนในปีแรกให้จริงมันให้เท่าไร ให้ที่รางวัลก็ได้ แต่อย่างน้อยทำให้เห็นว่าวิธีคิดของเราไปอย่างนี้แล้วปีไหน อย่างที่ท่านอาจารย์ว่าคือเราอยากให้รางวัลกับต้นแบบ คือมันเป็นต้นแบบ คือเราอยากจะทำต้นแบบให้คนในสังคมเห็นว่าคนถ้าดำรงตำแหน่งแบบนี้คุณควรจะมีมาตรฐานของวิธีคิดประชาธิปไตย วิธีปฏิบัติอย่างไรให้คนเห็นรูปธรรมมากขึ้น ฉะนั้นก็อยากเห็นคนที่ประสบความสำเร็จมาก นักการเมืองระดับชาติ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ท้องถิ่นอะไรอย่างนั้นคะ พลเมืองยาวขวางไว้แล้วก็ทำ Concept ให้ชัด ปีที่ ๑ จะประกวดรางวัลประเภทไหน ปีที่ ๒ จะเขิบไปอะไร ก็คือแผนงาน สมมุติคณะกรรมการชุดนี้ยกเลิก ชุดต่อไปเขาก็รู้ว่าเขาจะต้องมาเดินเหมือนวาง Roadmap เอาไว้ด้วยคะอาจารย์ ไม่อย่างนั้นพอปีต่อไปมาเขาก็เริ่มต้นใหม่อีก แทนที่ตกผลึกความคิดไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้การทำงานมันเดินไป ท่านอาจารย์อยากจะให้อย่างไรก็ลองคิดดูที่นี้กลับมาประเด็นของท่านสมหมายที่พูดถึงเกี่ยวกับเรื่องของการเมืองระดับชาติ โจทย์นี้น่าสนใจเพราะว่าเผชิญสื่อรางวัล อันนี้ไปห่วงกับเรื่องของการตั้งชื่อรางวัล ถ้าตั้งชื่อรางวัลนักการเมืองก็จะทำให้รู้สึกว่าบางตำแหน่งที่มาจากการแต่งตั้งเขาจะรู้สึกว่าเขาไม่ใช่ นักการเมือง หรือคนก็อาจจะมองว่าเขาไม่ใช่ นักการเมือง อันนี้ก็น่าจะลองคุยดูว่าจะตกผลึกความคิดอย่างไรเวลาจะไปอธิบายว่าเราจะรวมกลุ่มที่เป็นแต่งตั้งด้วย หรือไม่รวมกลุ่มที่แต่งตั้งด้วยจะเอาหลักอะไรเป็นตัวตั้ง คือถ้าจะเอาแบบความคิดของตัวเอง ถ้าจะอธิบายก็คือใช้คำว่าตำแหน่งทางการเมือง เพราะตำแหน่งทางการเมืองอย่างไรสมาชิกนิติบัญญัติถึงจะแต่งตั้ง ไม่แต่งตั้งก็เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แต่ถ้าค่านักการเมืองส่วนใหญ่จะหมายถึงคนที่มาจากกระบวนการของการเลือกตั้ง คือในอนุกรรมการเราก็ต้อง Clear ของเราเองว่าเราไปแค่ไหน หรือว่าเราจะเอามาจากการเลือกตั้งอย่างเดียว เพราะว่าแต่งตั้งอย่างไรสังคมก็ตั้งคำถามอยู่แล้วคะ แล้วมาในช่วงรัฐบาลทั้งที่เป็นประชาธิปไตยและไม่ใช่อำนาจไทย เวลาอยู่ในบริบทที่ไม่ใช่อำนาจไทย แล้วบอกว่าได้รับการยกย่องเป็นนักการเมืองที่ส่งเสริมประชาธิปไตยก็ถูกตั้งคำถามได้อยู่แล้ว ก็น่าจะลองพูดคุยถ้าเราอยากจะทำรางวัลนี้ไม่ให้มีอะไรต่างพร้อมก็ให้ตกผลึกความคิดคะอาจารย์

ประธาน : ท่านอาจารย์วันนอร์เลยแล้วกันเรื่องนักการเมืองคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ในความเห็นของผมครับว่าถ้าเราพูดถึงนักการเมือง ไม่ว่าจะเลือกตั้งหรือแต่งตั้งก็เป็นนักการเมืองเหมือนกัน แล้วก็พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งการส่งเสริมประชาธิปไตยมีทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ได้หมายความว่าคนที่มาจากการเลือกตั้งแล้วก็มีพฤติกรรมที่แสดงเป็นตัวอย่างของประชาธิปไตยทั้งหมด แล้วแต่งตั้ง มีพฤติกรรมที่ไม่ใช่อำนาจไทย บางคนที่ได้รับการแต่งตั้งมีพฤติกรรมที่เป็นประชาธิปไตย อาจจะสูงกว่าที่ได้รับการเลือกตั้งเสียอีกก็มีนะครับขึ้นอยู่กับคน เพราะฉะนั้นถ้าจะให้รางวัลผมเห็นว่าควรจะได้รับทั้ง ๒ ฝ่าย ขึ้นอยู่กับคน อันนี้ผมมองเห็นว่าขึ้นอยู่กับคนจริง ๆ ความเป็นเผด็จการเราพูดถึงประชาธิปไตยแล้วเราก็พูดถึงตรงข้ามความเป็นเผด็จการ ก็ไม่ขึ้นอยู่กับมาจากการเลือกตั้งหรือมาจากการแต่งตั้ง ขึ้นอยู่กับบุคคล

อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือว่าถ้าเราเปรียบเทียบแต่ละยุคก็อาจจะไม่เหมือนกัน เช่น อาจจะยุคว่าคนที่เป็นประชาธิปไตยในยุคการเลือกตั้งในสมัยนี้ที่คุณสมหมายพูดถึงว่ามีการซื้อเสียงหรือมีอะไรมากหรือเปล่า ถ้ายุคสมัยนี้ผมคิดว่าหาคนที่เป้นอุดมคติอาจจะไม่มีเลยก็ได้ แต่ถ้าสมัยก่อนอาจจะมียะด้วยก็ได้ แต่ว่าเป็นยุคของสมัยนั้น ประชาชนในสมัยนั้น ประชาธิปไตยในยุคนั้น ซึ่งเป็นรายละเอียดที่เราต้องคิดเหมือนกันนะครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์ทิพย์พารคะ

คณะกรรมการด้านส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย
วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

สมร ๒/๗

นางทิพย์พาพร ตันตีสุนทร : ดิฉันอยากจะขอสรุป พอเห็นภาพที่ท่านอาจารย์วันนอร์ได้พูด ท่านจะให้ความสำคัญกับพฤติกรรมแห่งบุคคล พฤติกรรมแห่งบุคคลทั้งข้างหน้าทั้งข้างหลังต้องชัดเจน คือหมายความว่าพฤติกรรมส่วนตัวด้วย และพฤติกรรมการทำงาน ซึ่งพฤติกรรมการทำงานก็ต้องมีผลงาน เป็นที่ประจักษ์ที่โดดเด่น ดิฉันคิดว่าอันนี้น่าสนใจเพราะว่ามันคือบุคลิกภาพของมนุษย์พันธุ์ประชาธิปไตย ซึ่งเราจะต้องช่วยกันคิด เหมือนกับตอนนี้คือเราจะหาคนแบบนี้เพราะว่าสังคมเรายังไม่ได้เป็นสังคม ประชาธิปไตย แล้วก็เลยหายากเหมือนอย่างที่ท่านกำลังคิดเกณฑ์คิดประเภทก็ยิ่งยากเท่ากับเรายอมรับว่า เรายังไม่ได้เป็นประชาธิปไตยจริง ๆ แม้ว่าเราจะนำมาใช้ จริง ๆ เราก็ต้องนั่งคิดกันโดยตัวอนุกรรมการ ของเราว่าสังคมประชาธิปไตยที่เราอยากเห็นเราวาดภาพร่วมกันเราอยากเห็นแบบไหน -----

- ๓/๑

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พอเราอยากเห็นแบบไหนนี่ เอ๊ะ แล้วคนแบบไหนล่ะที่เราจะไปใส่ในกล่องนี้ ที่ไม่ใช่กล่องเผด็จการหรือว่ามีกล่องสี่เหลี่ยมกับกล่องกลม ๆ กล่องกลม ๆ แบบประชาธิปไตยมันมีความยืดหยุ่น มันต้องการความ Harmony มันต้องการการ Action แล้วก็ต้องการฟังกันมาก คิดมาก เหตุผลมาก มันจะต้องอะไรอยู่ในความกลมกลืนกันได้ ในขณะที่กล่องสี่เหลี่ยมไปทางไหนก็ไปในมุมที่ออกนอกมุมไม่ได้ เพราะว่าถูกการบังคับมาว่าต้องอย่างนี้ อย่างนั้นอะไรอย่างนี้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ เราก็ต้องมาคิดว่าถ้าเราจะหาคนมาบางทีมันอาจจะยากในระดับหนึ่ง แต่ก็คิดว่าถ้าเราจะข้ามขั้นตอนว่าเราต้องการสังคมประชาธิปไตย หน้าตาแบบไหน ถ้าสังคมต้องการแบบนี้คนเราก็ต้องแบบนี้ด้วยมันก็จะได้ทั้ง ๒ ส่วน มันจะได้มีความชัดเจนมากขึ้นค่ะ

ประธาน : เชิญคุณสมหมายค่ะ

นายสมหมาย ปาริฉัตร : เพื่อให้ได้มีข้อสรุปหลังจากฟังท่านอาจารย์อรทัยกับคุณทิพย์แล้ว ผมว่ารางวัลแรกถ้าเราเปลี่ยนเป็นบุคคลประชาธิปไตยตัวอย่าง ก่อนที่จะไปเป็นรัฐบุรุษ รัฐสตรีในอนาคต ก็มีแนวโน้มที่จะไปเป็นไปได้ ข้อที่ ๒ กลายเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตัวอย่าง แต่ต้องมีคำอธิบายต่อสังคมให้ชัดเจนและเกิดการยอมรับอย่างที่ท่านอาจารย์วันมูหะมัดนอร์พยายามจะอธิบายให้เราว่าอยู่ที่พฤติกรรมของคน ส่วนอันที่ ๓ คือพลเมืองตัวอย่าง พลเมืองตัวอย่างประชาธิปไตย อันแรกคือบุคคลประชาธิปไตยตัวอย่าง อันที่ ๒ คือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตัวอย่าง อันที่ ๓ คือพลเมืองตัวอย่าง (ประชาธิปไตย) อันที่ ๔ คือเยาวชนตัวอย่าง (ประชาธิปไตย) ถ้าอย่างนั้นก็ยังมีแนวโน้มที่ค่อย ๆ คัดสรรไป ยิ่งเผอิญฟังจากคุณทิพย์เอ่ยถึงบุคคลท่านหนึ่ง เราก็มีแนววิธีการปฏิบัติแล้วตั้งเกณฑ์หาคนมาใส่ คิดถึงคนแล้วปรับเกณฑ์เข้ามาก็ทำได้ อย่างคุณทิพย์พูดถึงอาจารย์ป่วยผม OK เลย ผม Get เลยสำหรับรางวัลแรก แล้วก็ผมหาเกณฑ์ไปดูมันเข้าเกณฑ์ไหม อย่างอาจารย์ป่วยผมยอมรับ พอคนแล้วมาเกณฑ์ ไปมาก็เกณฑ์หาคนมันก็ค่อย ๆ ไปเรื่อยอันนี้คือเป็นประเด็น ถ้าเราไปกรอบอยู่ตรงคุณสมบัติเกณฑ์อยู่ตลอด เราหาคนไม่เจอเหมือนกัน แต่เราคิดถึงคนขึ้นมาพอเน้นชื่อว่ามีไม่ใช่ไม่มีอย่างนี้แล้วก็มาพัฒนาไปเรื่อย ๆ นี่ก็เป็นประเด็นที่อยากจะเสนอให้ได้ข้อสรุป แต่สุดท้ายก็คือว่า ๑. ความคิด ๒. พฤติกรรม ๓. บุคลิกภาพ ๔. ผลงาน ๕. ครอบครัว ความคิด พฤติกรรม บุคลิกภาพ ผลงาน ครอบครัว ครอบครัวหมายถึงคนแวดล้อมอะไรพวกนี้ ถ้าอย่างนั้นก็ไปได้หมดทั้งดีทั้งเก่งไปด้วยกันได้หมด ครอบครัวหมายถึงสังคมด้วยสังคมที่เขาใกล้ชิด ถ้าอย่างนั้นเกณฑ์อย่างนี้ผมว่าไปได้ครับ

ประธาน : การดูความคิดนี้เราจะดูตรงไหนดีคะ การเขียน การแสดงความคิดเห็น ถ้าอย่างนั้น ๕ ประเด็นนี้ก็ดีนะค่ะ ทั้งความคิด พฤติกรรม บุคลิกภาพ ผลงาน ครอบครัวรวมสังคม รอบ ๆ จะมีอะไรเพิ่มเติมอีกไหมคะประเด็นที่เราจะดูนี้คะ พฤติกรรมอาจจะรวมถึงการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเรื่องนั้นอาจจะเกินไปหรือไม่ทราบ เชิญค่ะ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : คือเรื่องประชาธิปไตยมันเป็นเรื่องที่เราพูดไม่จบแต่ก็เห็นด้วยหลักเกณฑ์ ผมอาจจะมาที่หลังก็อยากจะถามคำถามพร้อมกับเสนอด้วยว่าความเป็นประชาธิปไตยมันอาจจะเกี่ยวกับกลุ่มไม่ใช่เรื่องของปัจเจกบุคคลอย่างเดียว ทำไมเราไม่มีรางวัลทางด้านกลุ่ม เช่นว่า โรงเรียนประชาธิปไตย หรือองค์กรอะไรที่มีสนับสนุนประชาธิปไตย อันนี้เพื่อจูงใจให้คนมีพฤติกรรมอย่างนั้นหรือไปดูกันซึ่งอาจจะมียะเยาะแต่เราลองคัดเลือกเพราะว่าการที่ประเทศของเราจะเป็นประชาธิปไตยได้มันต้องเกี่ยวข้องกับกลุ่มหรือการฝึก โรงเรียนประชาธิปไตย หมู่บ้านประชาธิปไตย องค์กรบริษัทประชาธิปไตยที่ส่งเสริมความเป็นอยู่อย่างประชาธิปไตยนี้ผมว่าน่าจะได้รับรางวัลส่งเสริม เพราะอันนี้น่าไปสู่ประเทศของเรา ถ้าโรงเรียนทั้งหมดเป็นเผด็จการประเทศจะเป็นประชาธิปไตยไม่ได้ หรือครอบครัวที่อยู่กันแบบประชาธิปไตยที่พอจะเป็นตัวอย่างได้ผมว่ามันจะนำมาสู่ความเป็นประชาธิปไตยในประเทศ ถ้าลำพังคนคนเดียวเป็นประชาธิปไตย แต่ว่าในครอบครัวเขาไม่สามารถจะทำให้เป็นประชาธิปไตยได้ก็ลำบากเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรจะเป็นตัวนำของประชาธิปไตยของประเทศนะครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์ทิพย์พาพรค่ะ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขออนุญาตนะค่ะ ดิฉันเห็นด้วยในเรื่องขององค์กรเพราะว่าไม่ต้องไปเกี่ยวกับนักการเมืองก็ได้ เพราะว่าท่านอาจารย์อรรถัยท่านมีรางวัลให้องค์กรนักการเมืองอยู่แล้วเราไม่ต้องไปเสียรางวัล แต่เรื่องของโรงเรียนดิฉันค่อนข้างจะเห็นด้วยมาก ๆ อย่างที่อาจารย์วันมูหะมัดนอร์ได้พูด แล้วองค์กรส่วนราชการหรือธุรกิจดิฉันก็เห็นด้วยเพราะว่าเรื่องนี้ถ้าเคลื่อนหาตัวปัจเจกบุคคลแล้วเราละเลยองค์กรมันจะเป็นไปได้ยาก คือถ้ามันเคลื่อนดิฉันเชื่อในเรื่องของการเคลื่อนทั้งองค์การ ถ้าในแง่ของสังคมใหญ่ประเทศดิฉันก็เชื่อในเรื่องของ Politicalview คือเจตจำนงทางการเมือง ถ้าตัวนี้มันชัดเจนไปกันได้ทั้งหมด พอติดดิฉันเป็นที่ปรึกษาให้กับองค์กรสหประชาชาติในเรื่องการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศ แล้วก็ในเรื่องจะพยายามทำให้มันเป็น Politicalview ได้อย่างไร แล้วก็ในเรื่องของปัจเจกด้วย แต่อันหนึ่งซึ่ง UNDP เขาให้ความสำคัญให้งบประมาณผ่าน กกต. เขาใช้คำว่า DIOP คือ DemocracyInOurPlace เพราะฉะนั้นถ้า InOurPlace มันไปได้มันจะขยาย เพราะว่า InOurPlace เรามีเพื่อนเราก็ไปขยายกับเพื่อนได้ เรามีครอบครัวเราก็ไปขยายกับครอบครัวได้ เรามีลูกเราก็ไปขยายกับลูกได้ แล้วตัว OurPlace ที่เป็นองค์กรของส่วนราชการมันจะส่ง Impact มากกับประเทศด้วย อันนี้เขาเริ่มจาก กกต. เพราะว่า กกต. ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ (๘) ระบุให้ทำตัวนี้ แต่ว่าที่ผ่านมา กกต. ไปทำในเรื่องเกณฑ์คนไปลงเลือกตั้ง แต่ไม่ได้ไปทำตัวในเรื่องของ Democracyeducation เพราะฉะนั้นดิฉันก็สนับสนุนท่านว่าถ้าไปตั้งองค์กรมันก็จะยอดเยี่ยมมาก มันมีแนวคิดอันหนึ่งของต่างประเทศเขาใช้คำว่า Schoolasdemocracy จะเท่ากับว่าเราไปส่งเสริมให้โรงเรียนทั้งโรงเรียนสร้างกระบวนการประชาธิปไตยทั้ง Mean และเป้าหมาย ถ้ามันเคลื่อนได้ทั้งโรงเรียนตั้งแต่ ผอ. นักการภารโรง และนักเรียน มันจะเคลื่อนได้ทั้งหมู่บ้าน เพราะโรงเรียนอยู่ในหมู่บ้านอยู่ในชุมชน พ่อแม่ได้ ที่เราบอกว่าสอนเด็กในโรงเรียนแล้วพอลูกกลับบ้านมันสวนทางมันก็จะลดน้อยลง เพราะว่ามันเคลื่อน

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ทั้งโรงเรียน เพราะครูก็เป็นคนในชุมชน ผอ. ก็อยู่ชุมชน เด็กชุมชน พอกลับไปบ้านเวลาเด็กไปมีพฤติกรรมที่เราบ่มเพาะให้เป็น Democrat เป็นนักประชาธิปไตยตั้งแต่เล็ก ๆ มันก็จะไม่ไปขัดแย้งมากเพราะว่าสิ่งแวดล้อมมันก็จะโอบอุ้มชุมชนแล้วมันก็จะช่วยกันได้ ขอขอบคุณค่ะ

ประธาน : มีท่านอื่นจะแสดงความคิดเห็นไหมคะ เชิญคุณสุภารัตน์ค่ะ

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : เราได้แนวทางพอสมควร แต่มันมีอีกประเด็นหนึ่งที่เรายังไม่เคยพูดถึงกันเลยเรื่องของตัวรางวัลว่ามันควรจะเป็นแบบไหน จริง ๆ แล้วอย่างหนึ่งที่เราจะให้ก็คือเข็มเพื่อที่จะเชิดชูความเป็นต้นแบบของประชาธิปไตย ขออนุญาตเรียนถามอาจารย์อรทัยนิพนธ์หนึ่งที่สถาบันพระปกเกล้าจัดมาที่องค์กรนี้รูปแบบของรางวัลจะเป็นแบบไหนบ้างคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย กิกผล : รางวัลที่สถาบันพระปกเกล้าให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เราใช้ระบบมาตรฐาน ใช้เล่นเรื่องมาตรฐานก่อนคือพยายามทำให้เหมือนเราตั้งมาตรฐานเอาไว้คะ พอท้องถิ่นส่งเข้ามาเราจะมีมาตรฐานเกณฑ์ชีวิตแล้วเราก็บอกว่ากลุ่มนี้ผ่านมาตรฐาน ผ่านมาตรฐานเราให้ใบประกาศ เราให้เป็นใบประกาศ ๑ ใบว่าท่านได้ผ่านมาตรฐานแล้ว และในหมู่ที่ได้มาตรฐานเราจะมาหาเป็นเลิศ เป็นเลิศหมายความว่าสิ่งที่เขาทำเป็นผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีนวัตกรรม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจะทำให้มันไม่ใช่แค่หยุดที่มาตรฐาน พอกลุ่มนี้ปีเราไม่จำกัดจำนวนคือถ้าคุณเป็นเลิศมันก็จะช่วยแก้ปัญหาประเภทที่หลากหลาย ท้องถิ่นเล็ก ท้องถิ่นใหญ่ไม่เป็นปัญหาเพราะเขาแข่งกับตัวเอง เขาทำจนกระทั่งเขาโดดเด่นในเชิงแตกต่าง ฉะนั้นปีหนึ่งเวลาเรามอบรางวัลสถาบันพระปกเกล้าเราก็จะมี ๒ ระดับ คือ ระดับเป็นเลิศเราก็ให้เป็นโล่ตราสถาบันเสียเหว ๆ เป็นความภาคภูมิใจของท่านอาจารย์บรรศักดิ์มาก แล้วกลุ่มนี้ก็จะเยอะเลยแล้วแต่ว่าเขาอาจจะโดดเด่นทำเรื่องการศึกษาดี อีกกลุ่มหนึ่งก็อาจจะเน้นเรื่องเกี่ยวกับสาธารณสุขดีอะไรอย่างนี้ เราก็ไม่ได้มาแข่งกันเองแต่ดูว่าเขาโดดเด่น ส่วนมาตรฐานเราก็ให้ แต่รางวัลนี้ไม่มีเงินรางวัล ไม่มีเงินติดเป็นแบบใบประกาศกับโล่เชิดชูเฉย ๆ ซึ่งมันก็แก้ปัญหาอะไรไปได้เยอะ พอไม่มีสตางค์คนไม่ได้เข้ามาเพื่อสตางค์ ส่วนใหญ่ตอนนี้เวลาคุยกับท้องถิ่นท่านนายกให้ลูกน้องทำอาจจะไปโยงกับโบนัสของออฟฟิศตัวเองเพราะเขารู้สึกว่ามันเหมือนเรามีเกณฑ์ให้ลูกน้องทำงานอะไรอย่างนี้ก็เป็นวิธีหนึ่งในการให้รางวัล อันนี้ก็ทำให้เราให้รางวัลได้กว้างขึ้น แล้วความแตกต่างองค์กรก็จะไม่ส่งผลอะไรมากนักเพราะว่าเราให้หมดถ้าคุณมีความเป็นเลิศ คุณมีความโดดเด่นที่เห็นได้ชัด แต่อย่างของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกับสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้รางวัลที่เรียกย่อ ๆ ว่าธรรมาภิบาลกับท้องถิ่นเขามีลำดับแล้วเขามีเงินติด ๑ ๒ ๓ อะไรอย่างนี้ค่ะ วิธีการสรรหาอย่างของหนูโลกก็คือใช้ตัวเองแล้วก็ให้ท้องถิ่นสมัครด้วยตัวเองเลย ส่งใบสมัครไม่ได้ผ่านช่องทางอื่นเลย เพราะกรณีนี้นี่ช่องมันชัดก็คือตัวท้องถิ่น อย่างที่เห็นในแบบฟอร์มที่ส่งมาให้ดูรายละเอียดเยอะมาก ส่งมานี้คนหนึ่งท้องถิ่นหนึ่งก็คือหนามาก ฉะนั้นเขาต้องรับผิดชอบตัวเองและตัวชีวิตเราเยอะค่ะ แต่ว่าอย่างบางรางวัลอย่างที่ใช้กันอยู่ก็จะใช้ช่องทางอย่างที่ท่านอาจารย์หลาย ๆ คนเสนอคือเปิดช่องให้เยอะแล้วเราเอามารวมดู แต่ก็มีอีกประเภทหนึ่งอย่าง ป.ป.ช. ให้กับท้องถิ่นเหมือนกันก็จะเป็นลำดับรางวัลมี ๑ ๒ ๓ มีเงินรางวัล ตอนนี้งวัลที่คนสนใจก็น่าจะเป็นรางวัลที่มีตัวเงินด้วย เพราะว่าเขาก็เอาไป

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พัฒนาได้ ที่นี้รางวัลอย่างเราถ้าเราไม่ยอกให้รางวัลเยอะก็คงต้องเป็น ๑ อะไรอย่างนี้ แต่เผอิญของสถาบันพระปกเกล้าคิดในมุมว่าอยากให้พัฒนา เหมือนกับว่าอยากให้เราพัฒนาตามเกณฑ์ของเรา โดยที่เขาไม่รู้สึกรู้ว่าเขาไม่มีแรงจูงใจเพราะเขาบอกว่าจะอย่างไร มีอยู่ ๑ เลย อย่างนั้นไม่ทำดีกว่า ก็ต้องคิดหลายมุนิตหนึ่งคะ

ประธาน : เป็นประเด็นเหมือนกันว่าถ้าเราให้รางวัลน้อยเกินไปคนก็ไม่ทำดีกว่า เพราะอย่างไรมันก็ไม่ได้ใช้ไหมคะ อันนี้คือให้เอาเกณฑ์เอาไว้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : มันก็เหมือนกันเดี๋ยวนี้อาจจะมีคนเดียวสำหรับบุคคลมันเป็นเรื่องความเท่ากันก็มีคุณค่าในตัวเอง คือมันเยอะมากก็ไม่ดีกลายเป็นรางวัลไหลไปใคร ๆ ก็ได้ หนูก็มีความรู้สึกว่ามันก็ต้องน้อย เพียงแต่อย่างที่ท่านอาจารย์วันมูหะมัดนอร์ว่า จะ Category มันให้ชัดไหมตั้งแต่ต้น อย่างเช่นที่หนูเคยเสนอว่าพลเมืองอย่างใดต้องมีพลเมืองสุภาพบุรุษ และอีกรางวัลหนึ่งพลเมืองสุภาพสตรี คืออย่างไรต้องแบ่ง ๒ เพศสภาพนี้ถ้าจะคุยกันละเอียดลึกซึ้ง ท่านอาจารย์จะตั้งรางวัลอีกเป็นเพศสภาพไหน

ประธาน : ก็มีที่ท่านอาจารย์วันมูหะมัดนอร์เสนอทำไมเราไม่ให้ขององค์กรด้วย ท่านอาจารย์ทิพย์พาพรก็เห็นด้วยว่าอย่างน้อย ๆ โรงเรียนหรือว่าจะเป็นที่เป็นองค์กรเอกชนหรืออะไรต่าง ๆ ที่มีแนวทางการบริหารงานแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมบุคลากรด้วย ไม่ทราบว่าคุณเราเห็นกันอย่างไรคะ ในการที่คล้าย ๆ กับว่าถ้าจะมีการให้องค์กร หรืออาจจะไปวางเป็นระบบว่าอีกปีหนึ่ง ๒ ปีอะไรอย่างนี้คะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : เสริมประเด็นว่าที่องค์กรให้แล้วผมไม่แน่ใจที่สถาบันพระปกเกล้าให้ในในเรื่องการปฏิบัติงานดีเด่นใช้ไหมครับขององค์กร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ของหนู ๓ ประเภรางวัลคะอาจารย์ ก็มีรางวัลการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส แล้วก็รางวัลเรื่องของการร่วมมือเครือข่ายรัฐ เอกชน ประชาสังคม และรางวัลเสริมสร้างสันติสุข มี ๓ ประเภรางวัลคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : มันเฉียด ๆ ประชาธิปไตย ถ้าสมมุติยกตัวอย่างเช่นโรงเรียนประชาธิปไตยเราคงไปดูเรื่องหลักสูตร เรื่องกิจกรรม เรื่องพฤติกรรมของการบริหาร เรื่องของครูอะไรอย่างนี้ แต่ว่าอย่าง ป.ป.ช. ตั้งผมเข้าใจว่าเรื่องความโปร่งใส เรื่องอะไรเหล่านี้ผมเกรงว่าอาจจะไม่ชัดเจน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : คือจริง ๆ คือกระทรวงศึกษาธิการเขามีติดอยู่ตัวหนึ่งคือ Democracy เขาส่งเสริมอยู่ แต่ไม่แน่ใจว่าเขาจะมีประกวดรางวัลหรือเปล่าอาจจะไปดูคะ อย่างสถาบันพระปกเกล้าของสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองเขามีหลักสูตรที่ Train เรื่อง ProjectcitizenFocus เขาคือทำกับครู เพื่อครูไปทำในโรงเรียน คือถ้าอาจารย์ทำโรงเรียนประชาธิปไตยว่าอาจจะได้ญาติเยอะ คือได้เครือข่ายมาร่วมทำแล้วถ้าตั้ง Concept แบบที่อาจารย์ทิพย์ว่าก็คือเรามองว่าโรงเรียนคือ Center ของชุมชน หนูว่ามันน่าจะเคลื่อนได้ แต่กับองค์กรอื่น ๆ อย่างหมู่บ้านประชาธิปไตยหนูว่ามันหลาย Concept แล้วลงหมู่บ้าน หนูก็อยากจะ Focus ที่โรงเรียนมากกว่าคือมันเคลื่อน ๑. มันตรง Concept เราคือเคลื่อนเด็กเคลื่อนคนรุ่นใหม่อะไรอย่างนี้ หนูคิดว่าโอกาสที่จะถูกโจมตีน้อยกว่าให้นักการเมือง

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นางสุภารัตน์ วะสาคย์ : ที่พูดบอกว่าส่งเสริมการเมืองภาคพลเมืองที่ทำกับครู ตรงนี้เขาได้รับเงินจากรัฐบาลอเมริกันใช่ไหมคะ รู้สึกว่าผ่านสถานทูตด้วย แล้วเห็นบอกว่าไปทำที่ประเทศพม่าด้วย แล้วก็มีรางวัลให้ส่งไปประกวดซึ่งนักเรียนของเราโรงเรียนในประเทศไทยได้มาโรงเรียนหนึ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ไซค์อาจารย์ โปรแกรมตอนแรก ๆ เขา Projectcitizen มาจากอเมริกา หลักสูตรก็เป็นหลักสูตรมาจากอเมริกา แต่พอหลัง ๆ เขาก็มาพยายามประยุกต์ แต่เขาก็จะมีรอบของโรงเรียนที่ผ่านกระบวนการเหล่านี้ส่ง Project แล้วก็จะคัดเลือกเด็กแล้วไปนำเสนอที่อเมริกาด้วย แต่ว่ามันไม่ได้ให้กับโรงเรียนคะอาจารย์ ให้กับคนที่เข้า Project เขา

นางสุภารัตน์ วะสาคย์ : แต่ว่าส่วนใหญ่ก็จะเป็น Project ของโรงเรียนเขาก็เลยไปเน้นชื่อโรงเรียนด้วยว่าเป็นเด็กนักเรียนโรงเรียนนี้ แต่ส่วนใหญ่แล้วเขาจะเน้นเรื่องคือสอนนโยบายสาธารณะแล้วให้เด็กแก้ปัญหา และโรงเรียนที่ชนะคือโครงการของเด็กได้รับความเอาใจใส่จากส่วนราชการในท้องถิ่นแล้วเป็นโครงการที่ท้องถิ่นเอาไปพัฒนาด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : แต่ว่าถ้าสมมุติว่าเราจะทำตัวชี้วัดเราต้องกว้างกว่าอยู่แล้วท่านอาจารย์ คือมันมองไปถึงบุคลิกไปถึงผู้บริหารโรงเรียน มองถึงกระบวนการ Interact กับชุมชน ถ้าจะเอา Concept แบบที่อาจารย์ทิพย์ว่าคือให้โรงเรียนเป็นตัวเคลื่อนไหวประชาธิปไตยในชุมชนก็คือไม่ให้โรงเรียนปิดประตู ต้องให้โรงเรียนที่เปิดให้ชุมชนเข้ามา Interact กับโรงเรียนได้คะ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : กิติที่พี่หม่อมได้เสนอขึ้นมาแล้วอาจารย์อรรถัยก็ได้เปิดมุมมองดิฉันเห็นว่าการที่เราเอาโรงเรียนเป็นตัวเคลื่อนไหวชุมชนเพราะว่าเรามีราก จริง ๆ เรามีรากประชาธิปไตยแต่เดิมในสังคมคือชุมชนพึ่งพาตัวเอง ดูแลตัวเอง ในอดีตตัวนี้มันเป็นรากวัฒนธรรมด้วยและเป็นรากทางศีลธรรมจริยธรรมอะไรทุกอย่างมันอยู่ที่ตรงนั้น ที่นี้สิ่งที่มันเป็นรากดี ๆ พวกนี้มันจะช่วยขับเคลื่อนมิติประชาธิปไตยซึ่งมันเป็นมิติสากลได้ชัดเจน มันมีแนวคิดหนึ่ง Multicitizenshipeducation คำว่า Multi ซึ่งมันแปลกมากคือเมื่อสัก ๒๐ ปีที่แล้วก่อนจะเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ก็คือการรวมตัวกันของนักวิชาการจากทั่วโลกเขาก็มานั่งคิดวิเคราะห์กันว่าโลกมัน Globalize มากขึ้นมันไม่ใช่เพียง Globalize แต่มันจะใกล้กันมากขึ้นโดยมิติของ Cyberspace เพราะฉะนั้นความเป็น Standard ของมนุษย์มันก็จะใกล้กันมากขึ้นนี่เมื่อโลกอย่างที่บอกว่าประเทศเรามันก็เป็นแค่บ้านหลังหนึ่งในหมู่บ้านโลกคือมันใกล้กันขนาดนั้นแล้วคนมันจะอยู่อย่างไร เพราะมันต่างวัฒนธรรม ต่างภาษา ต่างความคิด ต่างทุกอย่างเลย เขาก็เลยมานั่งวิจัยกันจากทั่วโลกนักวิชาการของไทยด้วยของทั่วโลกมาแล้วมันก็ออกมาเป็นผลงาน คนในศตวรรษที่ ๒๑ เขาใช้คำว่า Citizenshipin twenty first century ออกมาเมื่อ ๒๐ ปีที่แล้วก่อนเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ มันมีเกณฑ์ของมันอยู่ ๘-๙ ข้อ ตัว ๘-๙ ข้อนี้มันจะเป็นเรื่องของ Multicitizenshipeducation มันไปเข้ากับบวรของเราเป๊ะเลย ซึ่งจะเห็นได้ว่าโลกในอดีตที่ชุมชนอุมชูแล้วก็พึ่งพามันเป็นมิติประชาธิปไตย คือเด็กกับชุมชน แล้วครูก็เป็น Agent ระหว่างชุมชนกับเด็กแล้วมันก็ขับเคลื่อนไป ที่นี้ตัว Changeagent คือครูนี้ที่สำคัญมาก จะทำอย่างไรที่ครูจะเอาเรื่องของชุมชนเข้ามาใส่โรงเรียน เพราะว่าในศตวรรษที่ ๒๑ คือความเป็น Individualism มันสูง ปัจจุบันสูงจนละเลยชุมชน

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ละเลยสังคม เพราะฉะนั้นครูก็ต้องเอาโลกข้างนอกห้องเรียนเข้ามาสู่โรงเรียน เพราะฉะนั้นก็เท่ากับว่าได้นำพาเด็กออกไปสู่ข้างนอก เพราะฉะนั้นองค์กรต่าง ๆ ที่อยู่รอบโรงเรียนก็จะมา Interactive มีปฏิสัมพันธ์กับโรงเรียน ถ้าเผื่อว่าเราทำอย่างนี้ Schoolasdemocracy อย่างที่ว่ามันก็จะทำให้ขับเคลื่อนไปทั้งชุมชน แต่ทุกวันนี้ถ้าที่ไหนมี อบต. ดี หรือเทศบาลดี หมายความว่านักการเมืองยื่นมือออกไปหาหรือครุยมอบเข้าไปหานักการเมืองมันก็เหมือนจะดี แต่จริง ๆ แล้วมันยังไม่เนียน แต่ถ้าเราเคลื่อนแบบนี้แล้วโดยเฉพาะเป็น Project โดยสภา เชื่อได้ว่านักการเมืองท้องถิ่นก็อยากจะเข้ามาร่วมมือ ระดับ ผอ. นักการเมืองโรงเรียน ไปจนถึงนักเรียน หรือพ่อแม่ก็อยากจะมาร่วมมือ เด็ก ๆ ก็จะรู้สึกตื่นเต้นภูมิใจนี้เป็นรางวัลใหญ่มากเลย เราเคลื่อนทุกโรงเรียนทั่วประเทศก็เท่ากับว่าเรากำลัง Exercisedemocracy activities กันอยู่มันจะสนุก แล้วมันก็รู้สึกว่เรากำลังทำอะไรกันอยู่ เรากำลังสร้างความคุ้นชินกับการใช้ชีวิตประชาธิปไตย เพราะว่าการเรียนการสอนทุกวันนี้มันแยกส่วนการเรียนวิชาการแต่ไม่มีทักษะชีวิต ไม่ว่าจะชีวิตอะไรก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้นทักษะประชาธิปไตยก็ไม่มี เพราะว่าครูสอนเด็กอย่างเดียวคือป้อนอย่างเดียว Interactive ใน Class ไม่มีเด็กก็ต้องจำที่ครูสอนเพื่อไปสอบอย่างเดียวแต่ว่าเรื่องอื่นเด็กไม่รู้เรื่อง เพราะเหตุนี้เด็กไทยจบ ม. ๖ ก็แล้วจบปริญญาตรีก็แล้วก็ทำอะไรไม่เป็น เพราะว่ามันขาดปฏิสัมพันธ์กับสังคม แต่ถ้าเราทำแบบนี้เราจะได้ทุกอย่างไม่ได้ทั้งมิติวัฒนธรรม ได้มิติสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เด็กของเราที่มีวุฒิภาวะมากขึ้นนะค่ะ

ประธาน : คุณจันทร์เพ็ญมีอะไรไหมคะ เชิญค่ะ

นางจันทร์เพ็ญ อานามวัฒน์: กราบเรียนท่านประธานนะค่ะ ก็เห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่อง การที่จะให้มืองค์กรที่เป็นในระดับโรงเรียนที่จะมาเป็นเกี่ยวกับเรื่องการที่จะเป็นพื้นฐานทางด้านประชาธิปไตย แล้วก็มีส่วนที่จะพัฒนาประชาธิปไตยให้กับชุมชน เพียงแต่ว่าการให้รางวัลคือถ้าให้เขาเหมือนกับประเภททั่วไป เขาก็จะไม่มิงบประมาณส่วนหนึ่งที่จะไปพัฒนาความเข้มแข็งของการเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยแล้วก็ช่วยเหลือชุมชน ที่นี้อาจจะต้องมีการจัดสรรรางวัลที่อาจจะต่างไปสักนิดหนึ่งว่าจะมิงบประมาณจากสภาอย่างไร ที่จะลงไปช่วยเหลือผลักดันเขา แล้วก็ทำให้เขาเด่นขึ้นมาเรื่อย ๆ ในโรงเรียนเหล่านั้น ไม่ใช่ว่าพอปีเดียวเขาได้ เขาขาดบประมาณเขาก็จะหยุด มันก็เลยเหมือนกับว่าไม่สามารถที่จะเป็นรากเหง้าของประชาธิปไตย ในการที่จะเดินต่อไปมันเข้มแข็งยิ่งขึ้น ก็เห็นด้วยเกี่ยวกับว่าอาจจะต้องมีการให้รางวัลที่ต่างจากประเภทอื่น ๆ แล้วก็ในส่วนที่ใช้คำว่าบุคคลประชาธิปไตยตัวอย่างอะไรอย่างนี้นะค่ะ ก็ยังมีความเห็นว่าถ้าเราต้องการดูถึงพฤติกรรม หรือแนวคิด หรือว่าผลงานต่าง ๆ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน น่าจะกำหนดอายุที่มันไม่เหมือนกับประเภทอื่น ๆ หมายถึงว่าอาจจะต้องระดับ ๖๐ ขึ้นไปหรืออะไรขึ้นไปที่เขา มีผลงานเป็นที่ประจักษ์มาให้เราดูได้บ้าง จะเหมาะสมหรือไม่ อันนี้เป็นเพียงแต่ข้อเสนอค่ะ

ประธาน : มีท่านใดจะเสริมไหมคะ อันนี้ที่คุณสมหมายได้พูดไว้ถึงเรื่องบุคคลประชาธิปไตย ตัวอย่าง ที่ว่ามันน่าจะอายุมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ ด้วยไหม ท่านอาจารย์วันมูหะมัดนอร์จะเสริมอะไรไหมคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ถ้าจะเสริมก็คือเสริมในเรื่องของสถาบันอย่างที่เราเรียน รวมทั้งเรื่องรางวัลผมก็คิดว่าน่าจะเป็นแรงจูงใจพอสมควร แล้วสภาเราถ้าเรามีการเตรียมตัวพอก็คงจะจัดได้รางวัล

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

พวกนี้ ทั้งงบประมาณที่จะส่งเสริมให้เขาพัฒนาต่อไป หรือที่เขาจะไปดูโรงเรียนที่เป็นประชาธิปไตย ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ผมคิดว่าสถานะน่าจะจัดได้ ข้ามต่อไปถึงเรื่องภาคของนักการเมืองผมคิดว่าถ้ารางวัลเราออกไปความขัดแย้งในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งที่เราจะทำค่อนข้างจะยุ่งยาก ถ้าเราจะเอาเฉพาะเรื่องของเยาวชนแล้วก็ภาคประชาชน แล้วสถาบันเอาไว้ก่อน ความขัดแย้งจะลดลงไป เพราะปัจจุบันผมมอง นอกจากปัญหาของความขัดแย้งในสังคมแล้ว ความเป็นประชาธิปไตย ประชาชนนิยมของเราออกไปนี่มันจะขัดแย้งกับตัวบุคคลที่เราจะให้รางวัลด้วย อย่างเช่นว่าเขามีผลงานดีเด่นเป็นนายกเทศมนตรีที่ยอมรับมาได้หลายสมัย ท่านไปดูพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งอาจจะขัดแย้งกันได้ แต่ถ้าเราไม่ให้คนนี้เราไปให้คนอื่นก็จะกลายเป็นคนที่ได้ส่วนใหญ่คือคนที่สออบตก อันนี้ผมมองในภาพของนักการเมืองที่สัมผัสทั้งในท้องถิ่น ทั้งในระดับชาติ เนื่องจากการเอาชนะคะคานทางการเมืองในปัจจุบัน จริง ๆ ทั้งเรื่องงบประมาณสถานะจะรู้ดีของการจัดงบประมาณประชาชนนิยมให้แต่ละคนไปทั้งรัฐมนตรี ทั้ง ส.ส. ไปมันค่อนข้างจะตรงข้ามกับประชาธิปไตย ในอุดมคติ แต่ประชาธิปไตยในปัจจุบันผมอาจจะไม่ทราบ ประชาธิปไตยในอุดมคติมันจะขัดแย้งกับสิ่งที่ปฏิบัติ และรางวัลเราจะให้อย่างไร เพราะฉะนั้นถ้าเรามองนักการเมืองให้ยาก แต่ถ้าเราไปให้กับสถาบันและสถาบันเหล่านี้แหละที่จะไปส่งเสริมประชาธิปไตยในอุดมคติของเราได้ เพราะนักประชาธิปไตยจากโรงเรียนเขาจะโตเป็นเยาวชนซึ่งเราจะให้ไปเขาก็จะต่อต้านความไม่ถูกต้องของประชาธิปไตย เราคงจะหวังในปี ๒ ปีนี้ที่จะได้รางวัลนักประชาธิปไตยในอุดมคติและจะเป็นตัวอย่างจริง ๆ แล้วไปสร้างประชาธิปไตยในบ้านเมืองผมยังหวังว่าน่าจะยาก แต่ถ้าเราหวังจากสถาบันไปคงจะรอไปอีกหลาย ๆ ปี แต่น่าจะเกิดความสำเร็จ น่าจะมากกว่าแต่รางวัลผมเห็นว่าควรจะมีแรงจูงใจเพื่อจะเกิดการแข่งขันค่อนข้างมาก แล้วบางคนอาจจะต้องไปเตรียมตัว เพราะฉะนั้นรางวัลอย่าไปเสียตายเป็นการที่จะสร้างประชาธิปไตย แต่ไม่ได้มาประชาชนนิยม แต่รางวัลที่เหมาะสมกับการสร้างอย่างเช่นว่าแค่สภาเอามาไปดูงาน แล้วนี่เราให้คนไปต่างประเทศตั้งเยอะแยะ ผมก็ไม่ได้รู้ได้ประชาธิปไตยหรือได้อะไร แต่ว่าเขาไปดูประชาธิปไตยต่าง ๆ น่าจะเป็นแรงจูงใจให้กับครูบาอาจารย์และผู้บริหารมากพอ แล้วประชาชนก็โรงเรียนประชาธิปไตยจริง ๆ มันเป็นอย่างนี้ควรจะไปดู นักการเมืองก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ อันนี้ในข้อคิดของผม แต่ว่าถ้าเราให้กับบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับนักการเมือง เยาวชนหรือภาคพลเมือง ผมว่าความขัดแย้งน่าจะน้อยกว่าให้นักการเมืองในสภาพในสังคมการเมืองวันนี้นะครับ

ประธาน : อาจารย์คะ จริง ๆ เริ่มต้นของรางวัลนี้เราเห็นปัญหานักการเมืองในสภานี้เวลาออกสื่อแล้วคนก็ไม่อยากฟัง เราก็คิดว่าทำอย่างไรถึงจะให้นักการเมืองเป็นนักการเมืองที่ดี เริ่มต้นนี้เราอยากจะทำกับนักการเมือง ถ้าอาจารย์มีวิธีอื่นด้วยไหมว่าทำอย่างไรให้นักการเมืองของเราดีขึ้น ตอนแรกเรานึกให้รางวัลน่าจะดีจะได้ปรับพฤติกรรมค่ะ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นายทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขออนุญาตนะค่ะ เพื่อเสริมท่านอาจารย์แตงอ่อน ก่อนจะไปถึงรางวัลนักการเมือง ในฐานะที่ท่านอาจารย์ก็เป็นครูบาอาจารย์สอนหนังสือมาก่อน แล้วก็มาเป็นนักการเมือง ท่านคงมีเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในใจว่าถ้าจะมีรางวัลให้ใคร เกณฑ์พฤติกรรมแล้วก็เกณฑ์บุคลิกภาพ เกณฑ์ความคิด เกณฑ์ครอบครัวที่ท่านสมหมายได้นำเสนออยากจะให้ท่านได้บอกหน่อยว่าเกณฑ์พวกนี้ต้องดูรายละเอียดอย่างไร เช่น เกณฑ์ของพฤติกรรม ไม่จำเพาะของนักการเมืองนะโดยทั่วไป ซึ่งเกณฑ์นี้ก็ควรจะได้ทั้งนักการเมืองแล้วบุคคลทั่วไป ท่านควรจะมีเกณฑ์อย่างไร

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ผมมองยากตรงนี้ คือบางทีบุคคลได้ แต่พอพรรค พรรคอาจจะ Dominate ให้เขาลดความเป็นบุคลิกของตนเองออกไป อันนี้พอเราให้ไปบอกว่าอยู่ที่ไหน แล้วตอนเลือกตั้งเป็นอย่างไร คงจะได้แต่ว่าจะได้ Perfect ค่อนข้างที่จะยาก จะมีข้อดีเรื่องพฤติกรรมการเลือกตั้ง พฤติกรรมของพรรคการเมือง สมมุติว่าเขาแค่เป็น ส.ส. พฤติกรรมของรัฐบาลและจะไม่บอกว่าเขาเป็นนักการเมือง ไม่โยกกับพรรคก็คงไม่ได้ เพราะเป็นนักการเมืองไม่โยกกับรัฐบาลก็คงไม่ได้ เขาเป็นนักการเมืองไม่โยกกับตอนที่เลือกตั้ง เขาอาจจะดีแต่พรรคเขาไปใช้พฤติกรรม มันโยกกันไปหมด คล้าย ๆ กับว่าจะตกข้อใดข้อหนึ่ง แต่เราจะบอกว่า Perfect ๑๐๐ เปอร์เซนต์มันคงไม่ได้ แต่ขึ้นอยู่กับว่าเกณฑ์ที่เราอยากจะได้ตอนนี้ ผมเข้าใจคณะกรรมการตอนนี้อยากจะได้นักการเมืองที่เป็นตัวอย่าง คงจะมีแต่ตรงที่ผมว่าเขาเป็นตัวอย่าง แต่ว่าพอดูพฤติกรรมตอนเลือกตั้งใช้หรือเปล่า พรรคการเมืองใช้หรือเปล่า ค่อนข้างจะมีข้อกังขาในสภาพการณ์ของสังคมปัจจุบันก็จะกังขามาหนักใจ ไม่ใช่ว่าทำไม่ได้ หนักใจเท่านั้นเอง

ประธาน : เหมือนอย่างโหวตในสภาที่ต้องตามที่มติพรรค

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : เหมือนกับผมเป็นกรรมการจริยธรรมพวกเรารู้ว่าถ้าเอาพฤติกรรมแล้วก็ขอจริยธรรมมาถ้ามาฟ้องผมว่าคงจะเหลือไม่กี่คน แต่เราจะยอมรับว่าเราให้ออกไม่ได้เพราะประชาชนเลือกเขาโดยวิธีการเลือก เพราะฉะนั้นค่อนข้างจะยุ่งยาก พุดจริง ๆ ยุ่งยากแต่ไม่ได้ว่าถ้าจะให้เราบอกเราต้องมีความกล้าหาญ แต่กล้าหาญผลที่สะท้อนขึ้นมาว่าจะได้หรือเปล่า เกิดคำถามในใจ ผมอธิบายไม่ถูก

นายทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขอบพระคุณท่าน เรารู้ว่าสังคมไทยอะไรมันยากไปหมด ดิฉันเชื่อว่าอนุกรรมการคงเห็นตรงกัน เราถึงต้องมาหาแก่น อย่างที่คุณสมหมายว่า ถ้าเพื่อเรามีแก่น มีแกนของมั่นที่ท่านพูดก็จะตัดออกไปได้ ก็เหลือหวัะที่จริง ๆ เหลือน้ำดีจริง ๆ ที่นี้ประเด็นก็คือว่าเราจะหาแก่นกันว่าจะอะไรคือแก่น คือทองแท้ ดิฉันมองว่าอย่างที่ท่านพูดถึงพฤติกรรมอยู่ภายใต้พรรค บางคนอาจจะภายใต้มุ้ง ดิฉันเชื่อว่าพฤติกรรมแบบนี้ไม่ใช่พฤติกรรมประชาธิปไตย เพราะอย่างที่ท่านพูดคำหนึ่งว่าคือต้องมีความกล้าหาญ แต่ถ้าเขามีความกล้าหาญทางจริยธรรมหักดิบมาแต่ว่าเขาสังคมเป็นตัวตั้ง เพราะจริง ๆ แล้วสังคมคือประเด็นส่วนรวม จะต้องอยู่เหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ถ้าเขาก้าวข้ามความเป็นมุ้ง เป็นพรรค เป็นพวก อันนั้นน่าจะเป็นแก่น ก็คือไม่มี แต่ว่าเรากำลังจะบอกสังคมว่านี่คือสังคมที่เราต้องการ ไม่อย่างนั้นเราจะจัดการอะไรไม่ได้

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักพล : ก็เป็นโจทย์ที่ยากเพราะว่าเราก็ไม่สามารถจะบอกว่าตกลงอะไรมันดี ยกตัวอย่างเช่น อภิปรายไม่ไว้วางใจ พรรคมีมติพรรคทำให้ไว้วางใจไม่ว่าจะอะไรก็ตาม แล้วก็มี Case ด้วย มีคนไม่ไว้วางใจ ก็คือคุณเป็นนักการเมืองแต่คุณไม่เคารพมติพรรค ซึ่งหลักรัฐศาสตร์เขาบอกว่าพรรคการเมืองคุณมีอะไรคุณมาคุยกันในพรรค ก็ถกเถียงกัน แต่มติพรรคว่าอย่างนี้ พอถึงเวลาเขาก็ยังยืนมติดตัวเอง ซึ่งก็ถกเถียงลำบากกว่าการที่เขายืนด้วยว่าเขาไม่รับเขาไม่เห็นด้วย เขาไม่ยกมือผ่านเป็นความดีงามของความเป็นนักการเมือง เห็นกับประโยชน์ส่วนรวม หรือมีปัจจัยอื่น ๆ บอกว่าอะไรคือดียาก เพราะว่าหลักรัฐศาสตร์แบบประเททวางว่าพรรคใหญ่ ตอนนั้นก็ถกเถียงกันใช้ไหมคะ พรรคใหญ่ไม่ดีปัจเจก เมื่อตอนนั้นเราเคารพปัจเจก เราก็ไร้ระเบียบ ก็เอากฎพรรคเข้ามา เอาพรรคมา มัน Shift ไป Shift มา เลยเข้าใจยาก หนูเข้าใจประเด็นที่ท่านพูดมากเลย เพราะว่าเราไม่สามารถจะบอกว่าอะไรคือดีงาม ไม่ได้เป็นความดีงามโดยแท้เป็นเรื่องของการที่เราสมมุติว่าระบบต้องเป็นแบบนี้ ถ้าเจออย่างนี้หนูก็เข้าใจเหมือนกันว่ามันยากมาก

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ที่ตั้งโจทย์อันนี้มาให้เป็นประเด็นถกเถียงเพราะว่าได้ข้อสรุปจากท่านอาจารย์วันนอร์ว่านอกจากมีความกล้าหาญ ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่ยากยิ่งในสังคมไทย คือประเด็นนี้คงต้องถกเถียงกันอีกมากในทางรัฐศาสตร์เพราะว่าถ้าว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งอาจารย์วันนอร์หรืออาจารย์อรรถัยก็คงไม่ปฏิเสธว่าพรรคของเราก็ไม่ใช่พรรคการเมืองในนามลัทธิประชาธิปไตยอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็จะมีคนที่แหกได้แล้วก็บอกได้ว่ามันไม่ใช่ Massparty แต่เป็น Companyparty อย่างนี้และมีเจ้าของพรรค มีนายทุนพรรค เพราะฉะนั้นอันนี้จะต้องถกเถียงกัน สมมุติบางคนอาจจะฉันทะกล้าหาญเสียอย่าง หรือบางคนอาจจะมีความขัดแย้งเป็นการส่วนตัว อันนั้นก็เป็นอย่างอื่น ๆ ประเด็น เพียงแต่ชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่สังคมไทยเรากำลังไ้มั่นเป็นแบบนี้ ดิฉันก็เลยประทับใจว่าที่ท่านอาจารย์วันนอร์ท่านพูดปัญหานอกเสียจากว่ามีความกล้าหาญ ไซ้ ต้องมีความกล้าหาญเหมือนอย่างในสังคมเยอรมนี ในยุคของฮิลเลอร์ที่ขึ้นมา ก็มีคนกล้าหาญมากที่จะออกมาบอกว่าสิ่งที่ฮิลเลอร์ทำไม่ถูกต้อง ก็ถูกจับได้แล้วก็ประหารไปก็เยอะ ส่วนที่ไม่ประหาร ไม่ถูกจับได้ ไม่ถูกประหารเขาก็ประหารตัวเอง คือนักวิชาการเป็นที่มาของ White collar นักวิชาการเยอรมนีมีความเข้มแข็งทางจริยธรรมสูงที่จะออกมาบอกว่าอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ได้บอกว่าที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนใหญ่ เขาใช้คำว่าส่วนรวม เพราะว่า Majorityrule ก็ยังมี Majorityright ด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพราะฉะนั้นนักวิชาการของเยอรมนีกระโดดตึกตายเยอะมาก เพื่อประท้วงฮิลเลอร์ว่าจะนำพาประเทศชาติไปสู่ความหายนะ เพราะฉะนั้นนี่คือความกล้าหาญที่สังคมไทยเราจะต้องบ่มเพาะขึ้นมา ไม่ได้หมายความว่าเราจะไม่ทำอะไรเลย คิดว่าเราจะต้องเอาหลักการรามสูตเข้ามาใช้ เพราะศาสนาเขาบอกอย่าไปทำหรือคิดตาม ๆ กันมาแล้วก็ไม่กล้าทำอะไร ทั้ง ๆ ที่เราจะต้องกำกับชีวิตด้วยศีลธรรมด้วยขณะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ผมขอนิดเดียวครับว่านอกจากมีความกล้าหาญแล้วสิ่งหนึ่งที่เรากำลังคำนึงก็คือความจริง ถ้าหากเราตั้งเกณฑ์แล้วว่ารางวัลจะเป็นอย่างนั้น ถ้าไม่มีจริง ๆ เราก็ต้องยอมรับว่าไม่มีรางวัลนั้น การไม่มีรางวัลนั้นสรุปก็คือว่าเราไม่มีคนดีในประเภทนักการเมืองในสภาทั้งสภาเลย

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

เราจะยอมรับความจริงอย่างนั้นได้หรือไม่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะฉะนั้นก็อยากให้คำนึงถึงความกล้าหาญ แล้วก็ต้องมีความจริงอยู่ด้วยก็เป็นสิ่งที่ดีงาม แต่ต้องคำนึงถึงทั้ง ๒ อย่าง คือความจริงแล้วก็ความกล้าหาญ ในสังคมที่เราจะทำ ที่นี้กฎเกณฑ์ต้องชัดเจนประชาธิปไตย ประชาชนนิยม ชื่อเสียง การได้มา กฎเกณฑ์ของพรรค กฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญอะไรต่าง ๆ ต้องผนวกเข้าไปอย่างรอบด้าน ถ้าเราจะให้รางวัลของการเมือง

ประธาน : พอฟัง ๆ อาจารย์แล้วคนที่จะได้ก็คือคนที่สอบตก ไม่ทราบท่านใดจะมีอะไรเพิ่มเติมไหม กระบวนการคัดเลือกอาจารย์ก็มองว่าต้องให้กว้างขวางที่จะเอากลั่นกรองเข้ามา เชิญอาจารย์คะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักพล : อยากให้ตั้งชื่อรางวัลที่เป็นรางวัลชื่อใหญ่ ๆ พอฟังแล้วรู้สึกว่าให้กับเรื่องประชาธิปไตยของสภา อยากให้มีชื่อรางวัล อย่างกระทรวงวัฒนธรรมเรื่องการใช้ภาษาไทยๆ ได้ดีให้กับนักเรียน รางวัลเพชรในเพลง อย่างรางวัลพระปกเกล้า หนูมี ๓ ประเภท หนูก็ตั้งชื่อว่ารางวัลพระปกเกล้า คือมีชื่อที่ Capture ลักษณะสำคัญมันรู้เลย อย่างนี้คะอาจารย์จะตั้งชื่อรางวัลอะไร เพชรสภามีชื่อรางวัลแล้วเราก็บอกว่าเรามี ๒ ประเภทรางวัล คือประเภทที่ให้กับบุคคล ประชาธิปไตยกับองค์กร ประชาธิปไตยแล้วค่อยแตกไป จะได้ดูเหมือนมี Concept หน่อยว่ารางวัลอย่างนี้ ยังไม่รู้ชื่อแต่หมายถึงให้ตั้งชื่อรางวัล ทุกคนอาจจะไปเก็บ เดียวอาทิตย์หน้ามาส่งชื่อรางวัล คือชื่อพอออกสื่อไปไม่ต้องอธิบายมาก เราก็คาดคนที่ไปออกแบบว่ารางวัลหน้าตาจะเป็นอย่างไร อย่างที่ท่านอาจารย์ว่าให้รางวัลแล้วก็ลงทุนน้อย ก็ต้องให้คนไปออกแบบประเภทถ้วยรางวัลให้ดูมีลักษณะเฉพาะ ไม่ใช่ไปร้านรางวัลแล้วซื้อเอาสลักชื่ออะไรอย่างนี้ไม่ได้นะคะ ต้องมีตัวตนสูงหน่อย ให้ตรงสัญลักษณ์ ทำให้รางวัลดูเหมือนมีคุณค่า Prestige สูง อันนี้สิ่งทำทั่ว ๆ ไปไม่ได้ ต้องมาจากที่นี่ รางวัลพระปกเกล้าที่สถาบันมีร้านเดียวด้วยที่ทำได้ ตอนนี้เรากำลังเป็นปัญหาอยู่ว่าถ้าร้านนี้ล้มหายตายจากไปจะไปให้ใครทำเพราะว่าต้องขึ้นรูปตราสถาบันคะ เป็นรางวัลที่เฉพาะเลย ไม่ใช่เป็นโล่รางวัลที่หาตามร้านนะคะ หนูเลยอยากให้มีชื่อคะ

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา : ยังนึกไม่ออกตอนนี้ครับ ต้องขอขอบคุณท่านประธาน และคณะอนุกรรมการอีกครั้งหนึ่ง ผมคิดว่ากรอบความเห็นผมคงให้ได้กว้าง ๆ เท่านั้น ก็เป็นเรื่องรายละเอียดที่คณะอนุกรรมการจะคิดต่อไป ก็ขอยืนยันในตอนสุดท้ายอีกครั้งหนึ่งว่าเป็นเรื่องที่ตีที่มีความคิดริเริ่มในเรื่องนี้ทั้งในเรื่องบุคคลแล้วก็ในเรื่องของสถาบันที่เราจะให้ ก็คงคิดละเอียดออกไปคงออกไปในทางที่ดีได้ ขออย่าได้มีความท้อถอยนะครับ ประชาธิปไตยคงต้องใช้เวลาแล้วก็อย่ากลัวในเรื่องที่ว่าจจะล้มเหลวหรืออะไรต้องมีความกล้าแต่เราต้องมีความรอบคอบมุ่งหวังว่าจะสร้างประชาธิปไตยได้ดีที่สุด ผมขอขอบคุณครับ

ประธาน : รู้ชื่อรางวัลของเรามีปัญหาตั้งแต่ชื่อรางวัล แล้วก็รางวัลรัฐบุรุษรู้สึกเป็นปัญหาในทุกครั้งที่เราเอ่ยถึง หลายท่านก็กลัวว่าจะไปซ้ำซ้อนกันกับของรางวัลรัฐบุรุษของคุณเปรม แล้วก็ของรัฐบาลรัฐบุรุษของคุณปรีดี เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็เหมือนกับว่ารางวัลรัฐบุรุษเราน่าจะค่อนข้างชัดเจนแล้วว่ามันจะไม่ซ้ำตัวนี้ ถ้ามีก็คงต้องเปลี่ยนชื่อเป็นอะไรสักอย่างหนึ่ง แล้ววันนี้ท่านอาจารย์อรรถัยก็เสนอว่าชื่อต้องบอกเลยอย่างสถาบันพระปกเกล้า รางวัลพระปกเกล้า หรือว่าจะเป็นรางวัลอะไรที่สื่อความจริงถ้าขึ้นต้นด้วยรัฐสภา ก็ใหญ่ดี แต่ที่นี้ไม่แน่ใจว่าเขาจะให้เราใช้หรือเปล่า คือดูเหมือนใหญ่ดี เหมือนนิตาตั้งชื่อหอประชุมใหม่ รางวัล

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ใครได้ได้ ๓,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นชื่อรางวัลที่เราจะต้องช่วยกันหาด้วยอีกส่วนหนึ่ง นอกจากนี้ก็มาประเภทรางวัลอีก ประเภทรางวัลรู้สึกพอฟังท่านอาจารย์วันนอร์แล้วนักการเมืองนี่ลำบากเลย เพราะว่าท่านเป็นนักการเมืองจริง ๆ ท่านรู้เลย บางทีคนดีแต่ทำไม่ได้ภายใต้พรรค ภายใต้รัฐบาล ภายใต้อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ข้อจำกัดเยอะขึ้น ตัวเองก็แสดงออกลำบาก อันนี้ก็เป็นปัญหาเหมือนกัน แต่จริง ๆ นักการเมืองเป็นอันที่จะทำให้เราคิดว่าอยากจะมีรางวัลนี้เลย เพราะเราอยากเห็นนักการเมืองที่ดี เพราะฉะนั้นตรงนี้รางวัลทั้งนักการเมืองทั้งท้องถิ่นและระดับชาติ ที่นี้รางวัลที่ตอนนี้นักการเมืองข้างชัดเจนแล้วว่าทุกคนเห็นด้วยว่าควรให้คือรางวัลเยาวชนกับรางวัลพลเมือง เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็有一部分 อีกตัวหนึ่งที่วันนี้ที่เป็นโจทย์เข้ามาก็คือรางวัลให้กับองค์กร โดยเฉพาะโรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนดูเหมือนกับหลายท่านเห็นว่าสมควรให้เพราะจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเรื่องของประชาธิปไตยได้ดีทั้งระยะสั้น ระยะยาว แล้วก็ส่งผลกระทบค่อนข้างสูง เพราะฉะนั้นตรงนี้เรื่องของรางวัลที่จะให้กับทางโรงเรียน ไม่ทราบพวกเราในที่นี้อาจจะลองคุยกันก่อนว่าท่านอื่นเห็นอย่างไร ตอนนี้อยู่เหมือนกับว่าหลายท่านแล้ว ท่านอาจารย์อรรถก็เหมือนกับเห็นด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก๊กผล : ขออนุญาตอย่างนี้ไหมคะ คืออย่างที่กราบเรียน คิดเอาว่าเท่าที่ฟังยังไม่เคยได้ยินรางวัลโรงเรียนประชาธิปไตยโดยตรง แต่ว่าท่านอาจารย์ลองให้ฝ่ายเลขานุการ

ประธาน : จะมีรางวัลโรงเรียนส่งเสริมประชาธิปไตยรู้สึกจะมี คราวที่แล้วรู้สึกจะเคยหา มาที่หนึ่งคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ ก๊กผล : อาจารย์จะลองให้ดูว่ามีสถาบันหรือที่ไหนที่เขาให้รางวัลเรื่องนี้บ้างหรือเปล่า ถ้ามีเราอาจจะไม่ซ้ำก็ได้ คือหมายถึงลองดูว่าปัจจุบันมีเป็นอย่างนี้อยู่แล้วอะไรอย่างนี้

ประธาน : ทางฝ่ายเลขานุการฝากคันอีกที่ว่าทางด้านของโรงเรียนหรือองค์กรมีใครให้รางวัลอยู่หรือเปล่า

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ถ้ากรณีถ้ามันมีก็ให้ดูเกณฑ์มาด้วยว่าเกณฑ์เขา กับเกณฑ์เราอาจจะไม่เหมือนกัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถ ก๊กผล : เหมือนกับท้องถิ่นอย่างนี้ แต่ละสถาบันก็มีมุมน่าสนใจไม่เหมือนกัน ถ้ามีการให้รางวัลก็อาจจะลองบอกมาว่าเกณฑ์เขาเน้นอะไร เหมือนอย่าง Project Citizen เขาจะดูเฉพาะเป็นเรื่อง Project เลย เขาไม่ได้ดูภาพรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะไปดูของกระทรวงศึกษาธิการของเขาเอง เขาอาจจะมีการให้รางวัลโรงเรียนของเขาอยู่แล้วอะไรอย่างนี้จะอาจารย์

ประธาน : เรื่องโรงเรียนพวกเรา ๑. ถ้ามีให้อยู่แล้ว เราก็อาจจะดูเกณฑ์และดูว่าครอบคลุมมากพอไหม เราอาจจะให้อะไรที่แตกต่างหรือว่าเกณฑ์ที่สูงขึ้น นั่นก็เป็นส่วนหนึ่ง เพราะฉะนั้นตรงนี้พวกเราทุกคนก็เห็นด้วยใช้ไหมคะถ้าจะมีการให้รางวัลกับทางโรงเรียน มีท่านอื่นเห็นเป็นอย่างอื่นไหมคะ หรือว่าจะไม่มีอะไรอย่างนี้มีไหม ส่วนใหญ่ก็พอจะเห็นด้วย เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะเป็นข้อเสนอใหม่ที่เรามาในวันนี้

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขออนุญาตท่านอาจารย์แต่งอ่อน จริง ๆ มีเกณฑ์ ครึ่งหน้าจะเอามาให้ด้วย คือเกณฑ์ MultiCitizenship Education ซึ่งนักวิชาการทั่วโลกเขาคิดกันขึ้นมาว่าถ้าจะอยู่

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ในโลก ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็น Standard ที่เป็น Democracy มีตัวชี้วัดที่ตัวอะไรบ้าง เดียวจะเอามาให้ เพราะว่าจริง ๆ ก็พูดเรื่องนี้ไว้หลายเวทีมากแล้วแต่ว่าจะเอามา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ท่านอาจารย์ขออนุญาตกลับไปเรื่องของรางวัลที่เคย ชื่อว่ารัฐบุรุษรัฐสตรี อาจารย์ต้องพยายามหาคำอื่น ประเด็นที่ไม่ว่าจะเป็นท่านสมหมายหรือท่านอาจารย์ทิพย์ พูดถึงเรื่องของการที่ก้าวข้ามเฉพาะคนไทย หนูว่า Issue นี้ น่าสนใจ ในเมื่อเราจะทำรางวัลนี้ให้รางวัลนี้ดูแบบ ต่างไป คือไม่จำเป็นต้องเป็นคนไทยก็ได้ อาจารย์ลองพิจารณาไหม แล้วก็เกณฑ์อาจจะดูให้เป็นมาตรฐานสากล ขึ้นไปอีกระดับหนึ่งแล้ว เพราะว่าถ้าเรามีรางวัลนักการเมืองมีอะไรอย่างนี้นะคะ อันนี้จะทำให้คนต่าง แล้วก็ อาจจะรองรับอาเซียนมากขึ้น รองรับอะไรที่เรามอง Global มากขึ้น Regional มากขึ้นอะไรอย่างนี้ หรือเปล่าคะอาจารย์ เราลองออกแบบอีกนิดหนึ่ง ประเด็นนี้น่าสนใจหรือว่า Benchmark กับแมกไซไซไปเอา เกณฑ์แมกไซไซมาดูหรือว่าไปเอาเกณฑ์รางวัลมทิดมาดูนิดหนึ่ง ไหน ๆ จะลองดูแล้วก็น่าจะรับข้อเสนอ ลอง Study อีกนิดหนึ่งดีไหมคะอาจารย์

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : จริง ๆ ถ้ายังดูที่อื่นไม่ได้ อาจจะเป็นคนไทยที่ได้เสียเองก็ได้ คือหมายความว่าคนที่จะได้รางวัลนี้คือต้องได้เกณฑ์อย่างที่ท่านอาจารย์อรรถัยพูด คือต้องมี Standard ที่เป็นสากล

ประธาน : ท่านอื่นคิดอย่างไรคะ คือส่วนหนึ่งถ้าเป็นระดับอินเตอร์มากขึ้นเราคงจะต้องมี กลไกที่จะต้องได้ข้อมูลด้วยของต่างประเทศ ที่นี้ถ้าในปีนี้อาจจะทำของในประเทศเราก่อนดีไหมคะ แล้วเดี๋ยวเราค่อย ๆ เขยิบไป เพราะถ้าหากว่าเราจะเคลื่อนหลังจากที่รางวัลเราเป็นที่ยอมรับแล้วในประเทศ แล้วเราก็เคลื่อนไปอย่างไร ปี ๒๕๕๘ ก็ยังอยู่อีกตั้ง ๒ ปี เราอาจจะเคลื่อนไปถ้ารางวัลนี้เป็นที่นิยมแล้วก็ ปรับปรุงหรือพัฒนาไปในปีถัด ๆ ไป ก็เห็นด้วย อย่างรางวัลแมกไซไซที่ให้ก็ดูเหมือนจะไม่ได้มีการให้เรื่อง ประชาธิปไตย ก็จะเป็นให้เพื่อสังคม ให้อะไรอย่างนี้นะคะ ทำประโยชน์ให้กับสังคมเสียส่วนใหญ่ หรือว่า ถ้ารางวัลประชาธิปไตยเขาจะมีของคุณองชานชูจี แก่ได้รางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ก็จะไม่ใช้สาขา ประชาธิปไตยจะเป็นสันติภาพ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : จริง ๆ แล้วสาขาสันติภาพที่องชานชูจีได้มันตัว Represent Democracy ด้วย เพราะว่าเป้าหมายของประชาธิปไตยคือสันติภาพ แล้วจะเห็นได้ว่าองชานชูจีเขาพยายาม รักษาระดับของ Harmony ในประเทศไว้ตลอดเลย ไม่ให้มีการแตกหัก ไม่อย่างนั้นมันเหียววายาก เพราะฉะนั้นเขาจะไปถึงเป้าหมายของ Democracy คือสังคมสันติสุข สันติภาพ ใน Mean ทุก ๆ เวลาที่เขา ทำอะไร จะไปสอดคล้องกับเป้าหมายเสมอ คือจะไม่ออกนอกเส้นทางนั่นคือสันติวิธี แล้วก็แสดงความคิดเห็น ฟังเขาแล้ว แล้วก็มาสังเคราะห์ใหม่แล้วก็ปรับเปลี่ยนเพื่อเข้าสู่สันติวิธีตลอดเวลาเพื่อไปสู่สันติภาพ นั่นหมายความว่า การใช้เสรีภาพของคุณองชานชูจีไม่ได้ขัดแย้งกับเป้าหมาย แต่ว่าในบ้านเราใช้เสรีภาพ แล้วขัดแย้งกับเป้าหมาย บางคนถึงได้มีคำพูดว่าไม่สนวิธีแต่จะเอาเป้าหมายเป็นหลัก ซึ่งอันนี้ก็เป็นตัวเกณฑ์ อันหนึ่งที่เราจะดูพฤติกรรมของคนที่มาอ้างสันติภาพ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ประธาน : เราก็จะเน้นเรื่องพฤติกรรมด้วยนะคะ อย่างไรก็ตามเรื่องของการดูระดับอินเตอร์อาจจะขอพักไว้ก่อนนะอาจารย์อรรถัย ตอนนี้ขอเน้นในประเทศก่อนเพราะอย่างไรเราขับเคลื่อน ที่นี้รางวัลปีนี้เรากำหนดกันไปแล้วกันว่าปีนี้เราจะให้รางวัลอะไรบ้าง เพื่อที่เราจะได้สบายใจขึ้นแต่เกณฑ์เราคงคิดทั้งหมดเพราะฉะนั้นรางวัลสรุปก็คือว่าเยาวชนเราให้แน่นอน ที่นี้เมื่อก็มีเพศสภาพเข้ามาว่าจะเป็นเยาวชนหญิงเยาวชนชายหรือเปล่า ไม่น่าจะแบ่ง อันที่ ๑ ตอนนี้เพศสภาพเราไม่มีการแบ่งแล้ว จำนวนรางวัลจะมีลำดับใหม่

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ต้องคำนึงถึงว่าสัดส่วนความหลากหลาย บางที่ผู้ชายเข้าวินเยอะหรือผู้หญิงเข้าวินเยอะมันไม่ได้มันต้องส่งเสริม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย ก๊กผล : ประเด็นนี้ก็ต้องคุยกันเพราะว่าพออาจารย์ไม่ระบุว่าเรามีให้กับผู้หญิงจะเป็นไปได้มากเพราะว่าวันนี้สังคมรู้สึกว่าคุณผู้หญิงทำงานเยอะนะ แต่ถึงเวลาเลือกประธานนักเรียน ประธานกลุ่ม ผู้หญิงไม่เป็นเองแต่ฉันทำงานให้เธอนะ แต่ผู้ชายไปเป็นประธานเถอะอะไรอย่างนี้อาจารย์ แล้วพอเวลาส่งมาก็จะเป็นเด็กผู้ชาย พลเมืองผู้ชาย อะไรผู้ชายหมด ระดับชุมชนไปท้องถิ่นส่วนใหญ่จะประธานกลุ่มก็จะเป็นผู้ชาย ทั้ง ๆ ที่จริง ๆ คน Workout ช้างไน้ก็เป็นผู้หญิง คือเราเองผู้หญิงเองบอกผู้ชายไปเป็นประธานเราจะทำงานให้ ที่นี้ก็เข้าใจนะคะ ถ้าเราเป็นหญิง-ชายก็รู้สึกเหมือนกับเราก็ไม่ครอบคลุม เหมือนเราไปจำกัดอีก Biological อย่างไรมีอยู่ ๒ เพศ อย่างน้อยในอ้อมใจเรา เรามีประเภทที่เป็นให้ผู้หญิงด้วย มีช่องทางเฉพาะว่าผู้หญิง ผู้ชายอะไรอย่างนี้ แต่อาจจะไม่ระบุว่าผู้หญิง ๑ ชาย ๑ ได้ไหมคะอาจารย์

ศุกรที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นายชาญเชษฐ อเนกธนบุรณ : ก็เห็นด้วยกับอาจารย์อรทัยนะครับ เพราะว่าทำให้ผู้หญิงกล้าแสดงออกมากขึ้นครับ

ประธาน : ควรแบ่งให้รางวัลหรือว่าถ้าไม่เจาะจงอย่างไรในกิจกรรมก็น่าจะมีอยู่บ้าง ใช่ไหมคะ ข้อเสนอที่ได้มาจริง ๆ ตอนนี้ก็คือว่ารางวัลเยาวชนน่าจะมีมากกว่า ๑ ถ้าดูตามนี้แล้วนะคะ เพียงแต่ว่า จะต้องเป็นหญิงเป็นชายไหม เราจะมีรางวัลสักกี่ลำดับสมมติเป็นเยาวชน หา Level แล้วเมื่อสักครู่นี้ที่อาจารย์บอก ๑๕ ปีมันสูงไปหรือเปล่า ถ้าอย่างนั้นเราก็ไม่เกิน ๒๕ ปีไปเลยดีไหมก็คือเท่าไรก็ได้เลยแล้วแต่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรทัย กักพล : กำหนด Max ว่าไม่เกิน ๒๕ ปี

ประธาน : รู้สึกเยาวชนนี้ยังอยู่ ๒๕ ปีนะคะ อยู่คะ อย่างไปเรือเยาวชนนี้อายุก็เยอะ ยุวชน และเยาวชน เด็กและเยาวชน เราต้องแยกประเภทอีกไหมรางวัล ถ้าอย่างนั้นต้องเป็นเด็กกับเยาวชนหรือเปล่าคะ เรียนเชิญคะคิดว่าอย่างไรดีคะ คือเหมือนกับว่าเราถ้าไล่อายุต่ำลงมามันก็เหมือนต้องแยกประเภทรางวัล เพราะว่า ๒ กลุ่มนี้ไปแข่งกัน มันก็เหมือนไม่ยุติธรรมกับเด็กที่ยังมีประสบการณ์น้อยปีกับมากปี ผลงานก็ย่อม น้อยกว่ากัน ไปแข่งกันกรรมการที่จะเครียดคะ ระดับมัธยมก็อยู่แค่ประมาณ ๑๗ ปีนะคะ ๓ เลยหรือคะ ประถม มัธยม มหาวิทยาลัย ประถมมันอาจจะดูเด็กไปนะคะ มัธยมกับมหาวิทยาลัย อันนี้คือปัจเจกก่อน เรื่องโรงเรียนยังคะ อันนี้คือตัวปัจเจกซึ่งหมายถึงว่าทุกคนเขาเห็นตรงกันแล้วว่าเราควรมีรางวัลให้เยาวชน ใช่ไหมคะ เพราะว่าให้แล้วปลอดภัยและอย่างน้อย ๆ ก็คัดเลือกได้ง่ายกว่านักการเมืองกับพลเมือง นักการเมือง มีหลายปัจจัยที่ต้องพิจารณา อย่างนั้นก็ต่ำกว่า ๑๕ ปี ยุวชนกับเยาวชนต่างกันไหม ยุกับเยาว์หรือเปล่าจะใช้ อะไรดีคะ ถ้าต่ำกว่า ๑๕ ปีกับ ๑๕ ปีขึ้นไปถึง ๒๕ ปี ก็จะเป็นเท่ากับหรือน้อยกว่า ๑๔ ปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ ๑๕ ปีกลุ่มหนึ่ง แล้วก็ ๑๕ ปีขึ้นไปถึง ๒๕ ปีอีก ๑ รางวัล แล้วตอนนี้เรากะว่าจะซื้อยุวชนกับเยาวชนก่อนนะคะ เติ๋ยวฝาก Check นิดว่ายุวชนนี่คือเด็กกว่าเยาวชนหรือเปล่า แต่เหมือนเคยได้ยินยุวชน แล้วเรื่องของเพศสภาพ ตรงนี้ก็เหมือนกับว่าเราจะไม่แยก ในแต่ละกลุ่มก็น่าจะมีได้มากกว่า มีลำดับสักกี่ลำดับดีหรือว่าจะมีสักกี่รางวัลดีคะ ดีเลิศกับดีหรือคะ รางวัลเดียวนะคะ ถ้าอย่างนั้นเยาวชนก็ ๑ ยุวชนก็ ๑ ค่ะ

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนาวณิช : แล้วเวลาหญิงก็แข่งกับหญิงด้วยกัน ชายก็แข่งกับ ชายด้วยกันไม่ได้มารวม หมายถึงตามเกณฑ์แต่ว่าแบ่งแยกเลยไหมคะ

ประธาน : เกณฑ์เดียวกันเพียงแต่ว่าลำดับ ๒ ของชายอาจจะสูงกว่าลำดับ ๑ ของหญิง แต่ว่าลำดับ ๑ ของหญิงจะได้รับการเลือกถ้าเราพิจารณาว่าเป็นหญิงกับชายนะคะ เพราะตอนนี้ประเภทที่ ๓ เขาได้รับการรับรองแล้วใช่ไหมคะ อ้อ ยังหรือคะ อย่างนั้นเราสรุปก็คือว่าต่ำกว่า ๑๕ ปีหรือเท่ากับ ๑๕ ปีกับ ๑๕ ปีขึ้นไปถึง ๒๕ ปีรางวัลหญิง ๑ ชาย ๑ เพราะฉะนั้นก็จะเป็น ๔ รางวัลของเยาวชนและยุวชนนะคะ เกณฑ์ก็ใช้เกณฑ์เดียวกัน แต่เดี๋ยวเราต้องคิดเกณฑ์ว่ายุวชนมันจะมีเกณฑ์อะไรบ้าง เยาวชนจะมีอะไรบ้าง ที่นี้สำหรับรางวัลพลเมืองที่จะมีถ้ามองตามนี้แล้วก็เหมือนกับว่าเราจะต้องเป็นหญิงชายเหมือนกัน ก็จะเป็น หญิง ๑ ชาย ๑ อันนี้รางวัลนักการเมืองเราจะสรุปไปเลยไหมว่าปีนี้ยังไม่มีคัดเลือก นักการเมืองท้องถิ่น

ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ที่บอกว่าอาจารย์จะอาศัยกลุ่มยุทธศาสตร์หนูคิดว่าไม่น่าจะ Work คือกลุ่มยุทธศาสตร์ตอนนี้มันเหมือนงานฝาก มันมีการตั้งสำนักงานอยู่ในจังหวัดที่เป็นจังหวัดหลักของแต่ละกลุ่ม แค่เขาทำงาน ทำแผนอะไรอย่างนี้ เขาแทบไม่ Interact กับท้องถิ่นเลย ฉะนั้นอาจารย์ไปฝากเขาหาอะไรอย่างนี้หนูว่าไม่ได้ คือตัวสำนักยุทธศาสตร์กลุ่มนี้มันย่อมจะมีปัญหาอยู่แล้วในตัวมันเองเพราะมันใหม่ แล้วคนก็ Move อยู่เรื่อย ๆ แล้วเขาก็ไม่ได้เข้าไป Interact กับงานท้องถิ่น ถ้าอาจารย์อยากจะฝากจริง ๆ ท้องถิ่นจังหวัดยังดูเป็นไปได้อีกมากกว่าเยอะ ถ้าอาจารย์อยากจะฝากเขา ซึ่งก็ไม่แน่ว่าอาจารย์จะฝากเขาในมุมไหน คือถ้าเป็นแค่ช่องของการสื่อสารว่าให้เขาส่งชื่อนี้อาจารย์ฝากได้เลย แต่ถ้าวอาจารย์จะฝากให้เขาลงกรงมาให้เลยอะไรอย่างนี้ไม่ได้ค่ะอาจารย์ หนูว่าก็คงจะเป็นกลไกประเภทแบบช่องให้เขาส่งชื่อมากกว่า แต่ว่าส่งถึงเขาแล้วให้เขาส่งคนอะไรอย่างนี้ ให้ท้องถิ่นส่งคนอะไรอย่างนี้ได้ เพราะกว่ากลองนั้นช่องนั้นไม่ Work ณ ปัจจุบัน

นายชาญเชษฐ อเนกธนบุรณ : ก็เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าเมื่อส่งมาถึงเราแล้วเราก็ตั้งคณะกรรมการดูก่อนกรองอีกทีหนึ่ง พอกลั่นกรองได้ ๗-๘ คนแล้วค่อยไปส่งดูแค่นั้นเองครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ทั้งหมดตรงวัลอาจารย์จะเป็นช่องประเภทคณะกรรมการชุดที่ตั้ง คือหนูกำลังคิดว่า

๑. มันต้องมีคณะกรรมการชุดหนึ่งแหละ ซึ่งอาจารย์ก็ต้องตั้งโจทย์ว่าจะป็นอาจจะมึคณะกรรมการชุดใหญ่ แล้วก็ป็นคณะกรรมการชุดย่อยเฉพาะประเภทรางวัลไหม อันนี้โจทย์ที่อาจารย์ต้องตัดสินใจในเชิงของเรื่องการพิจารณารางวัล

๒. การได้มาซึ่งบุคคล การได้มาซึ่งชื่อ หนูก็เห็นด้วยกับการไปกว้างก็คือใครจะเสนอก็ได้ องค์กรเสนอก็ได้แล้วเอาเข้ามา ที่นี้กลองมันจะใหญ่มากคือถ้าชื่อสมมุติอย่างที่ทำนว่าสุดท้ายมันเหลือ ๖ ชื่อนี้มันไม่เหน้อยเลย แต่ถ้ามาสัก ๒,๐๐๐ ชื่อกลไกอาจารย์จะเป็นอย่างไร

ประธาน : คราวที่แล้วเหมือนกับเราได้คุยกันนิดหน่อยว่าเราน่าจะมีกรรมการคล้าย ๆ กับป็นอนุกรรมการที่จะเข้ามาร่วมกับเราในพื้นที่ เราก็จะมีการตั้งอนุกรรมการเพิ่มในแต่ละพื้นที่ ตอนนั้นที่คุยกันก็คือกลุ่มจังหวัดที่ว่านี้ในแต่ละกลุ่มจังหวัดก็จะมีคนมาเพิ่มแล้วก็กลั่นกรองเข้ามา โดยที่เราอาจจะไปร่วมด้วยส่วนหนึ่งแล้วก็กลั่นกรองให้เหลือน้อยลง แล้วก็มาชุดใหญ่พิจารณาอีกทีหนึ่ง เดียวเราลองเสนอกันว่าจะป็นรูปไหนดี

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : เห็นด้วยกับอาจารย์อรรถัยคืออย่างไรเราคงฝากยาก มันเหมือนกับถ้าไม่ชัดเจนในแง่ความคิดที่ตกผลึก ขณะนี้เราเองเรายังไม่ตกผลึกนะคะ พอถึงที่จะต้องเลือกคนเขาส่งอะไรมาเราก็จะต้องคัดไปตามนั้น ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ยังไม่ชัด จริง ๆ อาจจะต้งเกิดจากการตั้งกลไกตรงนี้ที่ตกผลึกทางความคิด แล้วคนที่จะมาป็นกรรมการเฉพาะในการคัดสรรในการเลือกดูจากชื่อที่ส่งมาต้องดูว่ากรรมการหรืออนุกรรมการชุดนี้มันจะประกอบไปด้วยใคร ซึ่งก็หมายความว่าคนเหล่านี้เขาจะตกผลึกกับเราด้วยแล้วมันก็จะชัดขึ้น อย่างที่เมื่อเช้านี้คุณสมหมายพูดถึงกลไกหรือกระบวนการในการ นอกจาก

ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ในการช่วยกันคิดแล้วนี่ดิฉันก็นึกถึงว่ากลไกกระบวนการอันนี้น่าจะไปอยู่ในส่วนที่การคัดสรรด้วยในการกรอง เพราะมันจะรู้เกณฑ์ รู้แนวคิด รู้ Concept ในเชิงลึกและกว้างด้วย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันสื่อหรือสถาบันวิชาการทั้งที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ หรือสถาบันองค์กรพัฒนาเอกชนประมาณอย่างนี้อาจจะมีอันอื่นอีกจะทำให้เวลาเราคัดสรรแล้วมันมีการ Endorse ที่มีความชอบธรรมมากขึ้น แต่ถ้าไปฝากไว้ในกลุ่มจังหวัดดิฉันคิดว่ามันจะไม่ได้อย่างที่เราต้องการ

ประธาน : เราก็คิดถึงสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นตอนแรก ๆ แต่ว่าจริง ๆ ก็คือเดี๋ยวพวกเราช่วยกันกำหนดว่ามันควรจะเป็นองค์ประกอบแบบไหนที่จะช่วยกันกรอง ถ้ามันไม่มากมันก็อาจจะไม่ค่อยมีปัญหา พวกเราก็มาร่วมกันทำที่ส่วนกลางได้ทั้งหมด แต่ทีนี้ถ้ามันมากมันก็อาจจะมีปัญหาเหมือนกันว่าเราอาจจะกรองไม่ได้ดีเท่ากับคนในพื้นที่ ตอนแรกที่เรามองว่าคนในพื้นที่อื่นที่ ๑ เขาอยู่ในพื้นที่เขาก็จะรู้ข้อมูลระดับหนึ่งในการที่คนนั้นเป็นอย่างไคนั้นเป็นอย่างไ เพราะเรานี้ก็เหมือนกับต้องดูจากเอกสารอย่างเดียว ตอนแรกก็นึกว่าถ้าสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นแล้วก็สื่อในท้องถิ่น แล้วก็อาจจะมีใครที่อันนั้นสักอย่างหนึ่งเป็นองค์ประกอบในท้องถิ่นที่พอจะเชื่อถือได้ว่าอาจจะช่วยเรากรองได้ระดับหนึ่งทำนองนั้นค่ะ

นายชาญเชษฐ อเนกธนบุรณ์ : จริง ๆ แล้วเราก็มีเกณฑ์ของเราอยู่แล้ว เกณฑ์ในการที่จะคัดเลือก ฉะนั้นอันนี้ไม่น่าเป็นห่วงพอเขาส่งมาส่วนกลางเสร็จแล้วเราก็มากรองกัน แล้วอันไหนที่เข้าหลักเกณฑ์ก็เอาเข้ามาตั้งกอง ๆ ไว้มันก็จะเหลือน้อย พอเหลือน้อยมากที่สุดเราก็เข้าคณะกรรมการหรือคณะกรรมการของเราคัดกรองว่าอันไหนควรจะไปดูหรือไม่ดูใช้ไหมครับ

ประธาน : ยิ่งถ้าเราดูเรื่องพฤติกรรมมันจะมีปัญหาเยอะเลย เพราะว่าพฤติกรรมบางอย่างคนนอกจะไม่ค่อยรู้เพราะมันเป็นเรื่องที่เขาปิดซ่อน หรืออย่างถ้านักการเมืองอย่างการเลือกตั้งเขาทำอย่างไรเราไม่มีทางรู้ถ้าเรานอกพื้นที่ แล้วเขาก็ไม่เขียนระบุให้เราด้วย หรืออย่างพฤติกรรมบทบาทในครอบครัวเราก็จะไม่รู้ว่ามันมีปัญหาอะไร ยิ่งถ้าเราดูประเด็นเหล่านี้มันต้องคนใน คนที่อยู่ในพื้นที่ เรายังไม่รู้ว่าคนจะให้ความสนใจมากน้อยแค่ไหนด้วย ถ้าเรารู้เราก็อาจจะตัดสินใจได้ดีขึ้น ถ้าอย่างนั้นคือกรรมการส่วนหนึ่งหลายท่านเห็นด้วยไหมว่าต้องมีโครงสร้างองค์ประกอบของคนที่อยู่ในพื้นที่ด้วย ซึ่งเขาจะรู้ข้อมูลภายในเพราะบางทีบอกคุณถามข้อมูลได้ที่ใคร เบอร์ที่เขาให้มานั้นมันเป็นเบอร์ที่บอกดี ๆ ทั้งนั้นเลย อาจารย์ก็เจอเวลาที่เด็กให้เด็กเขียน Recommendation ลองดูสิให้ถามข้อมูลทีใครอะไรอย่างนี้ คนที่ให้มาก็คือคนที่บอกดีทั้งนั้น หรืออย่างรางวัลต่าง ๆ ให้ผู้บริหารเขียนมา ผู้บริหารก็ชมมาทั้งหมดเลย มันจะหาข้อไม่ดียากมากเลย จนกว่าจะมีว่าอาจารย์คนนี้นั้นมีปัญหาที่โน่นที่นี้ ตรงนี้บางทีมันไม่ได้ออกมาในเอกสารเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : ทำเป็น Step อย่างไร คือถ้ามันคิดทุกอย่างในเกณฑ์ชีวิตกับการพิจารณารอบเดียวอาจารย์ทำไม่ได้หรอก อาจารย์ต้องกรองขั้นที่ ๑ ด้วยเอกสารก่อน แล้วเกณฑ์คะแนนมากที่สุดอาจารย์ก็เข้าสู่รอบที่ ๒ รอบที่ ๒ คือเหลือประมาณ ๖ คน อันนี้แหละอาจารย์โทรศัพท์หาอันนี้นั้นอยู่ที่ไหน จังหวัดนี้ สื่อท้องถิ่นอันนี้ไหนคุณคนนี้มีปัญหาอะไรไหม อาจารย์จะกรองได้ แต่ถ้าอาจารย์คิดตั้งแต่ Step แรกจะกรองทุกอย่างเท่ากันนี้ไม่ได้ ฉะนั้นหนูถึงคิดว่ากลุ่มจังหวัดไม่ได้ช่วยอาจารย์ได้มาก เพียงแต่ว่า

ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ถ้าเราไปแบบส่วนกลางดำเนินการประชาสัมพันธ์ต้องดีมากที่จะดึงให้คนสมัครให้ได้ มันต้องไปกระแซะให้สมัครมากไม่กลัวเพียงแต่ตอนกรอกครั้งแรกอาจารย์ต้องมีคน อย่างของหนูหนูจ้างนักวิจัย แต่ถ้าอาจารย์ไม่จ้างก็มองหน้าเจ้าหน้าที่ไหนไหม มานั่งกรอกตึกลงเกณฑ์ทำ Excel อันนี้เกณฑ์นี้ได้ก็คะแนน เกณฑ์นี้ได้ก็คะแนน เพราะว่ามันก็คือแบบเราต้องค่อนข้างจะให้น้องเขาตึกได้เลยถ้าตอบกล่องนี้ได้คะแนนเท่านี้ ถ้าตอบกล่องนี้ได้คะแนนเท่านี้ อันนี้ทำ Excel ออกมาแล้วอาจารย์ก็จะได้ ๑๐ คนแรก พออาจารย์ได้ ๑๐ คนแรกก็มาคุยกันว่าเกณฑ์ที่จะเข้ารอบต่อไปคือเท่านี้ พอคุยปั๊บเอาละทีนี้จะเริ่มส่งไปจังหวัด จังหวัดลงไปกรอกส่งท้องถิ่นจังหวัดช่วยไป Check คนนี้สปีประวัติเคยตั้งอย่างโน้นอย่างนี้ไหม ส่งไป กกต. ตอนไปเลือกตั้งพฤติกรรมมีรายงานอะไรไม่ถูกต้องไหม อาจารย์เริ่มเจาะหน่วยที่จะกรอกได้แล้ว ส่งไป ป.ป.ช. ตอนสมัยตาคนนี้เป็นนายกมีปรากฏการณ์ คุณสมหมายลงมติชน มติชนท้องถิ่นไหนลองสอบให้หน่อยอะไรอย่างนี้ พอต่างพร้อยปั๊บเราก็ไม่ให้รางวัล สุดท้ายแล้วไม่มีใครได้เลย

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : คือกัยตัวอย่างอันนี้นักการเมืองจริง ๆ ไม่ค่อยห่วงเรื่องนักการเมืองเพราะไม่ค่อยอยากให้ได้รางวัล เพราะบ้านเมืองละเหะทุกวันนี้ก็เพราะนักการเมืองแล้วโดยเฉพาะมันเป็นรางวัลจากสภามันเหมือนกับการให้กันเอง แต่ถ้าให้ไปก็ไม่ได้คัดค้าน แต่ในสถานการณ์แบบนี้ก็ไม่ค่อยอยากให้เป็นเหมือนกับที่ท่านวันมูหะมัดนอร์พุทธ ให้ไปแล้วก็จะยักกันทำไมฉันไม่ได้ สิ้นสนี่ได้มันมีปัญหา มันต่างพร้อยคือเพื่อสร้างความชอบธรรมของรางวัลให้มันโดดเด่น อย่างอาจารย์อรทัยพูดนี้ใช้มันต้องมีวิธีแะ อาจจะมียุบายทีมหลากหลายวิธีการ ยกตัวอย่างรางวัลที่ท่านดอน ตันติสุนทร ท่านให้รางวัลนักเรียนที่ท่านไม่ได้เอาเกณฑ์เรียนดีแต่ยากจนนะคะ แต่ท่านเอาเด็กดี ท่านก็มีเกณฑ์เด็กดีของท่านไม่จำเป็นต้องเรียนดีเลย ท่านก็ส่งทีมทีมของท่านซึ่งไม่รู้จักเด็กแล้วก็ไม่รู้จักครูในโรงเรียนนั้น ลงไปตามดูพฤติกรรมเด็กที่นำเสนอชื่อมาว่าดีจริงหรือเปล่า โอ้โฮ หาบน้ำ ชักผ้า ดูแลพ่อแม่ ตายาย อย่างนี้ได้รางวัลแล้วจะเรียนดีอย่างไร ในเมื่อภาระหนักไม่มีเวลา ต้องไปช่วยพ่อแม่ทำนาอีก อย่างนี้ต้องให้นะคะ ถ้าไม่ให้เรียนหนังสือไม่ได้เพราะยากจนแล้วเอาเงินที่ไหนมาเรียน เด็กที่เรียนดีแล้วยากจนมันข้างเผือกหายากแต่มีเพราะฉะนั้นก็ต้องเอาเกณฑ์ความเป็นจริงของสังคมอย่าไปโกหกใครเลย ท่านก็ส่งโยบายทีมของท่านลงไปตามหมู่บ้านนี้ที่เขาบอกเด็กคนนี้ส่งมาอย่างนี้ ๆ จริงไหม

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นสงสัยเราก็คงต้องหาทีมมานั่งให้คะแนน ถ้าเป็นอย่างนั้นเรื่องกรรมการก็อาจจะกลับมาหารือที่นี้อีก แต่เดี๋ยวเราลองดูว่าถ้าเข้ามาถ้ลันกรอกมากมีชุดที่คอยช่วยให้คะแนนแล้ว พิจารณาแล้วนี้กรรมการชุดเราก็จะมานั่งพิจารณาอีกทีหนึ่งว่าเราอาจจะมีตั้งอนุกรรมการเยาวชน จะมีตั้งช่วยขึ้นมาด้วย ก็จะมีคนอย่างที่ว่าอาจารย์ว่านั่นแหละที่อาจารย์หาใครมาช่วยให้คะแนน สมมุติว่าทำเรื่องเอกสาร มา List ไว้ให้ แต่อันนี้มันจะมีบางอันที่อาจจะเป็นคะแนนบางอย่างมันอาจจะให้เป็นข้อ ๆ ไม่ได้หรือเปล่าไม่แน่ใจนะคะ คือมันอาจจะเป็นเชิงที่ต้องให้ใช้วิจารณ์ญาณในการถ้ลันกรอก

ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : Step ต่อไปอาจารย์หาห้องประชุมที่มันสามารถถึง Workshop ไปเลยไม่ได้หรือคะอาจารย์ เพราะมันจะได้ลงเกณฑ์หรือขึ้น Flowchart ฝ่ายเลขาก็จะได้ไปทำให้มันเห็นระบบเลย

ประธาน : อันนี้ใช้ได้ไหมคะ ขึ้นจอได้ไหมคะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรถัย กักผล : อย่างเช่นแบ่งหมวด อาจารย์คุณสมบัติที่เราได้กันตอนนี้มันเป็นคุณสมบัติแบบมาตรฐาน อย่างที่พูดเมื่อสักครู่นี้ว่า ๕ ตัว ดูความคิด เราจะต้อง Conceptual คำว่าดูความคิดนี้ความคิดอะไร Indicator คืออะไร ชี้ด้วยอะไร ดูจากหลักฐานอะไร อาจารย์นี่ก็ออกใช้ไหมคะ คือมันจะต้องมีลงไปจนกระทั่งถึงว่าเราไปดูกันจริง ๆ เราตรวจสอบหลักฐานอะไร อย่างนี้มันต้องมาจากการที่มีตุ๊กตาหรืออะไรแล้วคุยกันไปมันจะได้เสร็จไปเลย ๑ ตัวจบ พฤติกรรมความหมายของเกณฑ์นี้หมายถึงอย่างนี้ พฤติกรรมที่เราคาดหวังก็คือประกอบด้วยอย่างนี้ เราจะต้องดูเอกสารอะไร แล้วจากเอกสารนี้แหละเอาไปทำเป็นใบสมัคร แต่ถ้าประชุมอย่างนี้มันก็จะไม่เสร็จอาจารย์ต้องหาห้องที่อาจจะ Whiteboard แล้ววง ๆ เขียน ๆ เลยคะอาจารย์ อาจจะแบบกึ่ง ๆ Workshop คะอาจารย์ หรือว่าอย่างดูผลงานอย่างนี้ ผลงานเราต้องการเป็นประเภทอะไร จะให้เขาส่งอะไรมา

ประธาน : ก่อนที่เราจะนั้นเราจะต้องรับรองรายงานการประชุมก่อนเพื่อที่เราจะได้จบรายงานการประชุม แต่ว่าคราวหน้าอย่างที่ท่านอาจารย์อรรถัยบอกเราน่าจะต้องสรุปเกณฑ์ที่เราได้ ๆ มาทั้งหมด เพื่อที่เราจะได้มาหารือร่วมกันแล้วก็ปรับเปลี่ยนให้มันทันสมัย เรื่องแจ้งเพื่อทราบสำหรับคราวหน้าเราประชุมคราวหน้าคือวันจันทร์ที่ ๒๔ ท่านอาจารย์สมชาติมานะคะ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขอโทษคะท่านประธานได้ส่งเอกสารไปแต่เนิ่น ๆ ไหมคะในเรื่องของเกณฑ์ทั้งหลาย ได้หมดแล้วนะคะ เรื่องรัฐบุรุษเรื่องอะไรเขาจะได้พอมิ Concept

ประธาน : วันนี้เรารับรองรายงานการประชุมนี้คือรายงานการประชุมวันที่ ๑๗ ใช้ไหมคะ

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนพานิช : ขออนุญาตรับรองบันทึกการประชุม ๒ ครั้งคะ ครั้งที่ ๕ ท่านประธานให้เริ่มเลยใช้ไหมคะ

ประธาน : เริ่มได้เลยคะ

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนพานิช : ขอเพิ่มเติมในระเบียบวาระที่ ๒ จะเป็นการรับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันจันทร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ การประชุมคณะกรรมการด้านการส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย ครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีบันทึกการประชุมด้วยกันทั้งหมด ๔ หน้า หน้า ๑ เป็นรายงานคณะกรรมการผู้มาประชุมผู้ลาการประชุม ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี หน้า ๒ ระเบียบวาระที่ ๒ ที่ประชุมได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ วันอังคารที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ โดยไม่มีการแก้ไข ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา พิจารณาหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลประชาธิปไตย ซึ่งคณะกรรมการได้มีการอภิปรายแล้วก็ให้ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ซึ่งรายละเอียดจะอยู่ในหน้า ๒ คะ

คณะกรรมการด้านส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย
ศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ปัทมา/๖วัน

นางทิพย์พาพร ตันตีสุนทร : ขออนุญาตนะคะ หน้า ๒ แก้ไขได้ไหมคะ

ประธาน : เชิญค่ะ

นางทิพย์พาพร ตันตีสุนทร : บรรทัดสุดท้ายสะพานข้ามแม่น้ำเมย

นางฉัตรารณวิวัฒนวานิช : หน้า ๓ ต่อเนื่องเป็นรายละเอียดที่ท่านอนุกรรมการได้เสนอชื่อ
แล้วก็ผู้ทรงคุณวุฒิที่สมควรที่จะเรียนเชิญมาร่วมประชุม

นางทิพย์พาพร ตันตีสุนทร : ขออนุญาตแก้ไขบรรทัดที่ ๓ ดอกเตอร์วิชัย ตันศิริ นะคะ
ไม่ใช่ ตันตีสุนทร เจสซีย์ ศรี ค่ะ ไม่ใช่ สี ค่ะ

ประธาน : ไม่ทราบมีรายงานให้อาจารย์ด้วยไหมคะ อาจารย์มีแต่ครั้งที่ ๖ ๒ ฉบับนี้

นางฉัตรารณวิวัฒนวานิช : ขออนุญาตค่ะ ศรี ใช่ไหมคะ

นางทิพย์พาพร ตันตีสุนทร : ใช่ค่ะ

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนวานิช : ขออนุญาตต่อณะคะ ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ เป็นการพิจารณาโครงการเสวนา เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลตัวอย่างต้นแบบความเป็นพลเมืองในระบบประชาธิปไตย และเป็นมติของที่ประชุมเห็นชอบโครงการเสวนา เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลตัวอย่างและต้นแบบความเป็นพลเมืองในประชาธิปไตย แล้วก็นำมาให้ฝ่ายเลขานุการไปปรับคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการเสนอเข้ารับรางวัล เพิ่มเกณฑ์การคัดเลือกเยาวชน แล้วก็ให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ คือท่านดอกเตอร์วิชัย ต้นศิริ ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านมหาวิทยาลัยรังสิต แล้วก็ท่านสมชาติ เจสีย์ชัย อดีตเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นางทิพย์พาพร ต้นตีสุนทร : อดีตรักษาการณะคะ รักษาการเลขาธิการ ขณะนี้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ กกต. ใ้ปัจจุบันจะดีกว่าณะคะ เอาปัจจุบัน

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนวานิช : ที่ประชุมเห็นชอบให้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการที่จะมาเข้าร่วมประชุมให้ข้อเสนอแนะ จำนวน ๑๐ คนในระยะเวลาภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ เป็น ๓ กลุ่ม โดยกลุ่มแรกก็คืออดีตประธานรัฐสภาจำนวน ๔ ท่าน นักวิชาการจำนวน ๔ ท่าน แล้วก็สื่อมวลชนจำนวน ๒ ท่าน ท่านประธานในที่ประชุมได้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันจันทร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ในหน้าที่ ๔ เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา

ประธาน : เป็นการรับรองรายงานการประชุมโดยมีการแก้ไขใน ๒ หน้า เรียนเชิญครั้งต่อไปเลยคะ

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนวานิช : บันทึกการประชุมคณะกรรมการด้านส่งเสริมบุคคลประชาธิปไตย ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ วันจันทร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ มีด้วยกันทั้งหมด ๔ หน้า ในหน้าที่ ๑ เป็นรายนามคณะกรรมการผู้มาประชุม ผู้ลาการประชุมและผู้เข้าร่วมประชุม ในหน้าที่ ๒ ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม ท่านประธานอนุกรรมการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าได้เชิญท่านดอกเตอร์วิชัย ต้นศิริ ที่ปรึกษาอธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการมาเข้าร่วมประชุม ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม ซึ่งที่ประชุมเลื่อนการรับรองบันทึกการประชุมในครั้งที่ ๕ /๒๕๕๕ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ไปในการประชุมครั้งต่อไป ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา เป็นการพิจารณาหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลประชาธิปไตย ซึ่งท่านดอกเตอร์วิชัย ต้นศิริ ท่านได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การคัดเลือกแล้วก็คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือก ซึ่งรายละเอียดจะอยู่ในหน้าที่ ๒ ซึ่งท่านได้ยกหลักธรรมของท่านพุทธทาสที่กล่าวธรรมิกสังคมนิยมว่าการเมืองต้องเป็นไปตามกฎของธรรมชาติ แล้วก็ในหน้าที่ ๓ ยังต่อเนื่องในเรื่องของการพิจารณาเกณฑ์ของรัฐบุรุษ ซึ่งท่านดอกเตอร์วิชัย ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของบุคคลประชาธิปไตยที่ดีจะต้องเป็นนักฟังที่ดี เคารพศักดิ์ศรีผู้อื่น ไม่ฝืนมติคนส่วนใหญ่และรับฟังเหตุผลของคนอื่น แล้วการเมืองก็ควรจะเริ่มตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับท้องถิ่น โดยเน้นความสอดคล้องของประชาธิปไตยเกี่ยวกับท้องถิ่น และท่านยังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการศึกษาควรเป็นตัวนำในการที่จะให้ประชาธิปไตยได้เข้าถึงในชุมชน จากนั้นที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติมอบให้เลขานุการดำเนินการรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้จากท่านดอกเตอร์วิชัย ต้นศิริ เพื่อเผยแพร่ในเว็บไซต์สื่อการเมือง

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

สร้างสรรค์ ในหน้าที่ ๔ ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ ประธานได้นัดประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ ในวันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๕ นาฬิกา

ประธาน : ในหน้า ๒ ก็คงแก้ไขเหมือนกันกับที่เมื่อก็ได้แก้ไขแล้ว

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขออนุญาตค่ะ ท่านอาจารย์วิชัยท่านบอกว่าก่อนจะเผยแพร่ ท่านขอตรวจสอบก่อนนะคะ

ประธาน : หน้า ๒ ที่ของคุณสมชาติ เจสีย์ ก็ปรับแก้เหมือนกับที่เมื่อก็เป็นอดีตรักษาการ แล้วก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ กกต. ค่ะ

นางฉัตรภรณ์วิวัฒนวานิช : ขออนุญาตเรียนถามค่ะ ในส่วนที่จะให้ทางฝ่ายเลขานุการ นำไปเผยแพร่จะเป็นการถอดเทปจากเทปเลยแล้วก็ส่งไปให้ท่านก่อน จะอย่างนั้นดีไหมคะ

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ท่านก็บอกว่าการอ้างอิงบุคคล

ประธาน : เราอาจจะต้องสรุปรวมวิทยากรที่เคยมาทั้งหมดแล้วก็ลองดู เอาเข้าประเด็น แล้วทำเป็นช่อง ๆ ดีไหม อย่างเช่น เรื่องคุณสมบัติท่านเห็นอย่างไร ท่านนี้ ๆ แล้วก็เรื่องอะไรที่เพิ่มขึ้นมา เราจะได้เห็นภาพ ก็จะมีช่องข้างบนอาจจะเป็นช่องตัวคน ชื่อวิทยากรข้างบนแล้วก็ข้างล่างตัวซ้ายมือก็จะเป็น เรื่องคุณสมบัติต่าง ๆ เพื่อที่เราจะได้เติมได้ก็จะง่ายขึ้น ถ้าทำท่านเราอาจจะเริ่มวันจันทร์เลยไหม ทันทันใหม่ ถ้าทำวันเสาร์วันอาทิตย์ได้ไหมคะ คือจับเข้าช่องเข้าล็อกจะได้ไปเร็วขึ้น ทำตาราง อย่างสมมุติท่านอาจารย์วิชัย จะเสนออะไรเพิ่มเติม หรืออย่างท่านอาจารย์วันนอร์ ท่านก็อาจจะมามีข้อคิดเห็นในฐานะนักการเมือง ท่านคิดว่า ในช่วงนี้เนื่องจากสภาวะการเมืองแบบนี้ให้ไปก็อาจจะสร้างปัญหาก็ก้อาจจะมี ท่านเห็นว่าไม่ควรให้รางวัลนี้ด้วย

นางทิพย์พาพร ตันติสุนทร : ขออนุญาตท่านประธานจะช่วยฝ่ายเลขานุการ คือตั้งแต่ ท่านอาจารย์โกคินมา แล้วท่านอาจารย์วิชัย หรือว่าท่านอาจารย์วันนอร์ หรือคุณสมหมายมา หรืออาจารย์โณทัยที่พูดถึง จริง ๆ มีเกณฑ์อยู่ในนั้นอยู่มากที่เป็นข้อสังเกต เราสามารถดึงเอามาไม่ว่าจะเป็น เรื่องพฤติกรรมหรือความคิดเราอาจจะตั้งเป็นพฤติกรรมแต่ละท่านที่พูดถึงว่าคืออะไร หรือแนวคิด ประชาธิปไตย คือแต่ละท่านที่พูดจะมี Keyword ที่ซ้ำกันอยู่ในแต่ละท่านอยู่แล้ว แล้วส่วนที่ไม่ซ้ำก็จะโดดเด่นออกมาอยู่แล้ว คือทำ Grouping คำต่าง ๆ ที่มันซ้ำ ที่นี้พอเราเห็น แสดงว่าคำซ้ำ ๆ ทุกท่านเห็นตรงกันหมด แล้วที่ไม่ตรงก็จะโดดเด่นออกมาที่อยู่ในแต่ละคน

ประธาน : ทางฝ่ายทีมเลขานุการทำได้เร็วพวกเรากรรมการก็อาจจะ ตรงนี้ตกไปหรืออะไร อย่างนี้ จะช่วยกันเติมได้

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : ขออนุญาตนิดหนึ่ง พอติเมื่อก็ติดภารกิจต้องไปชี้แจงอีกคณะหนึ่ง เรื่องทำแผนพัฒนากฎหมาย ที่นี้เท่าที่หารือกันไม่ทราบว่ามันวันนี้เราจะคุยกันหรือเปล่า เพราะว่าเราต้องไป รายงานชุดใหญ่วันจันทร์ว่าตกลงเกณฑ์ของเรา คือเราไม่จำเป็นที่จะต้องเอาทุกคน ทุกรางวัลอย่างที่เราหารือกัน ไม่ทราบว่าได้ข้อสรุปหรือยัง

วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕

ประธาน : หลังจากที่คุณสุภารัตน์ไม่อยู่เราก็ได้คุยกันอย่างน้อยปีนี้รางวัลที่เราจะให้ก็คือรางวัลเยาวชน แล้วก็รางวัลยุวชน ก็จะแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ก็คือกลุ่มที่อายุต่ำกว่า ๑๕ ปี กับ ๑๕ ปีขึ้นไป แล้วก็รางวัลละ ๒ รางวัล น่าจะเป็นหญิงชายชัดเจน รางวัลพลเมืองที่ค่อนข้างแน่นอนที่ว่าจะให้ รางวัลนักการเมืองพวกเราก็ค่อนข้างเห็นคล้อยกับท่านอาจารย์วันนอร์ว่าน่าจะต้องเอาไว้อีกก่อน ไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ แล้วก็เรื่องของรางวัลรัฐสภาก็น่าจะลองประกวดหาซื้อกันใหม่ว่าจะเป็นชื่ออะไรดี ชื่อรางวัลของเราเพื่อที่จะสื่อออกไปเลย เหมือนสถาบันพระปกเกล้า รางวัลพระปกเกล้า รางวัลของเราจะชื่ออะไรดีที่จะให้คนสื่อ อีกตัวหนึ่งที่พวกเราค่อนข้างจะคิดว่าการให้รางวัลโรงเรียน

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : คือรางวัลเรากำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ว่ารางวัลบุคคลประชาธิปไตย แต่ถ้าหากว่าเราจะใช้ชื่อกกลางเราก็นั่นบุคคลใช้ไหมคะ

ประธาน : ตอนนี้ก็มีเรื่องโรงเรียนด้วย หลายคนก็บอกว่าน่าจะให้โรงเรียนด้วยไหม

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : เพราะฉะนั้นขอไว้ก่อนว่าปีนี้ให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ก่อนได้ไหมคะ คือเป็นบุคคลไปก่อน แล้วค่อยเป็น Step ต่อไป อย่างเช่นที่อาจารย์อรรถัยให้แนวคิดเอาไว้ว่าให้ทำเป็น Roadmap แต่ละปี เราค่อยก้าวไปอย่างนั้นนะคะ

ประธาน : น่าจะไม่มีปัญหา ก็คือท่านอาจารย์บอกว่าเนื่องจากว่าเราเขียนไว้เป็นบุคคลอย่างนั้นการให้สถาบันหรือองค์กรน่าจะยังไม่ได้ น่าจะเขยิบ

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : เราจะไปปรับในแผนใหญ่ของเราอีกทีหนึ่ง

ประธาน : ที่นี้ชื่อรางวัลอาจารย์บอกว่าน่าจะต้องเป็นอะไรที่ฟังแล้วมันสื่อ ฟังแล้วเหมือนยิ่งใหญ่ ฟังแล้วอยากได้

นางสุภารัตน์ วสะภาคย์ : เช่น บุคคลต้นแบบประชาธิปไตย แล้วเราแยกย่อยอย่างนี้ได้ใช้ไหมคะ เรื่องนี้เดียวเราไปช่วยกันคิดก่อนนอกรอบนะคะ แล้วใครมี Idea ใหม่ ๆ ก็นำเสนอ

ประธาน : วันนี้ก็ขอบคุณทุกท่านมากนะคะ ขอบิดประชุมค่ะ

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๒๐ นาฬิกา

กลุ่มงานขวเลข ๓

สำนักgrayงานการประชุมและขวเลข